

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 25-26 kwietnia 2014 r. na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym w ramach obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku.

przez Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodnicząca: dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek, członek PKA
członkowie: dr hab. n. hum. Maria Kózka, ekspert PKA
dr n. med. Grażyna Franek, ekspert PKA
mgr Jakub Koziół, ekspert formalno-prawny PKA
Tomasz Rakoczy, ekspert studencki PKA

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu Wyższej Szkoły Humanistyczno – Ekonomicznej we Włocławku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2013/2014. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi.

Członkowie Zespołu poprzedzili wizytację zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitację i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe pod względem między innymi podobieństwa do źródeł internetowych.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

1). Strategia rozwoju Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku w latach 2013-2016 została zatwierdzona Uchwałą Senatu Uczelni z dnia 4 lipca 2013 roku.

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

WSHE działa na rzecz rozwoju otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez działania edukacyjne dostarczające studentom wysokospecjalistyczną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne oraz poprzez kształtowanie postaw obywatelskich i proeuropejskich.

Cele strategiczne Uczelni to:

1. zapewnienie abiturientom Kujaw i ziemi dobrzyńskiej wysokiego poziomu kształcenia dającego możliwość znalezienia satysfakcjonującej pracy oraz profesjonalnego funkcjonowania w zawodzie,
2. podnoszenie jakości i efektywności procesu kształcenia,
3. rozwój i doskonalenie infrastruktury wspierającej proces kształcenia,
4. wzmacnianie pozycji uczelni w środowisku lokalnym i regionalnym.

Misja uczelni sformułowana jest w 3 obszarach:

- **dydaktyka** — misją Uczelni jest kształcenie na najwyższym poziomie przede wszystkim mieszkańców regionu. Dlatego Uczelnia ściśle współpracuje z przedstawicielami lokalnego rynku pracy i dostosowuje ofertę edukacyjną do jego potrzeb.
- **badania naukowe** — misją WSHE jest prowadzenie badań naukowych, których zakres odpowiada potrzebom otoczenia, a wyniki mogą być wdrażane do praktyki życia społeczno-gospodarczego.
- **działalność kulturo- i opiniotwórcza** — misją WSHE jest pełnienie funkcji znaczącego ośrodka propagującego rozwój życia kulturalnego i opiniotwórczego dla społeczności lokalnej.

Misja Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo są spójne z Misją i Strategią Uczelni. Zakładają dążenie do rozwoju nauki i praktyki pielęgniarstwa oraz innych zawodów medycznych. Wiodącym celem jest przygotowanie absolwentów do świadczenia wysokiej jakości opieki nad pacjentem oraz przygotowanie ich do dalszej nauki w ramach kształcenia ustawicznego. Proces kształcenia ukierunkowany jest przede wszystkim na zdobycie umiejętności praktycznych oraz właściwych kompetencji społecznych prowadzących między innymi do rozwoju aktywności studentów i pogłębiania motywacji do samokształcenia. Kształcenie prowadzone jest w atmosferze pracy, szacunku, życzliwości i zaufania, zgodnie z zasadami etyki. W procesie kształcenia wykorzystywane są nowoczesne formy dydaktyczne, między innymi w ramach platformy e-learningowej.

Realizację założeń Misji Wydziału i koncepcji kształcenia w dużym stopniu umożliwia ścisła współpraca Wydziału z lokalnym rynkiem pracy.

Pielęgniarstwo jest kierunkiem regulowanym. Możliwości elastycznego dostosowywania programu kształcenia do rynku pracy dotyczą jedynie studiów II stopnia i są przez Uczelnię w pełni wykorzystywane. Uczelnia opiera się na tradycyjnych metodach dydaktycznych.

- 2). W Uczelni powołano Radę Konsultacyjną. W skład Rady weszli przedstawiciele podmiotów leczniczych, gospodarki i biznesu regionu. Rada ta pełni funkcje doradczo – opiniotwórcze dla władz

Uczelni oraz wspiera Uczelnię w procesie realizacji Strategii i Misji Uczelni. Protokoły ze spotkań Rady przedstawiono do wglądu Zespołowi Oceniającemu PKA (ZO).

W procesie kształtowania koncepcji kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo uczestniczyli interesariusze wewnętrzni, tj. studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału w ramach funkcjonującej Wydziałowej Komisji Dydaktycznej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, studenci wchodzi w skład Rady Wydziału i poprzez to biorą udział w podejmowaniu wszystkich decyzji dotyczących między innymi koncepcji kształcenia, procesu kształcenia czy polityki jakości.

Interesariuszami zewnętrznymi, którzy współpracowali w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo są przedstawiciele podmiotów leczniczych, w których studenci realizują kształcenie praktyczne tj. Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Włocławku, Szpitala w Lipnie, Miejskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włocławku oraz Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie pielęgniarstwa i Samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych we Włocławku. Ponadto Uczelnia podpisała szereg długoterminowych umów z placówkami ochrony zdrowia w Płocku, Ciechanowie, Inowrocławiu.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Misja Wydziału oraz koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo są zgodne z Misją i Strategią rozwoju Uczelni. Pielęgniarstwo jest kierunkiem regulowanym. Możliwości elastycznego dostosowywania programu kształcenia do rynku pracy dotyczą jedynie studiów II stopnia i są przez Uczelnię w pełni wykorzystywane. Uczelnia opiera się na tradycyjnych metodach dydaktycznych.

2) W procesie kształtowania koncepcji kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo brali udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Efekty kształcenia dla kierunku „pielęgniarstwo” dla wszystkich poziomów i trybów studiów zostały przyjęte Uchwałami Senatu Uczelni nr 41, 42, 43, 44 z dnia 27 września 2012r.

Efekty kształcenia na kierunku pielęgniarstwo dla studiów stacjonarnych I stopnia, niestacjonarnych I stopnia, tzw. pomostowych i niestacjonarnych II stopnia odnoszą się do Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego zamieszczonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. (Dz. U z 2011r., poz.1520) oraz standardów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 631) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki i położnej (Dz. U. z dnia 06.07.2012 r., poz. 770) oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z

dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych (Dz. U. z dnia 28.08.2012 r., poz. 970).

Opracowane ogólne i szczegółowe efekty kształcenia są spójne i odnoszą się do studiów o profilu praktycznym. Efekty kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) zostały określone ogólnie dla całego kierunku, z uwzględnieniem poziomu kształcenia i dla poszczególnych grup nauk tj. podstawowe, społeczne, w zakresie podstawowej opieki pielęgniarstwa i w zakresie specjalistycznej opieki pielęgniarstwa dla studiów I stopnia oraz dla nauk społecznych i pielęgniarstwa specjalistycznego dla studiów II stopnia oraz dla poszczególnych przedmiotów. Program kształcenia realizowany jest z wykorzystaniem różnych form zajęć: wykładów, ćwiczeń, seminarium, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Ze względu na profil praktyczny ocenianego kierunku studiów szczególnie istotne znaczenie ma obszar kształcenia praktycznego, którego celem jest nabywanie i doskonalenie przez studentów umiejętności praktycznego wykorzystania zdobytej wcześniej wiedzy, co jest niezbędne w samodzielnym wykonywaniu pracy pielęgniarki. Kształcenie praktyczne (zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe) odbywają się w zakładach opieki zdrowotnej, z którymi Uczelnia podpisała umowy i porozumienia. Realizowany program kształcenia uwzględnia oczekiwania rynku pracy i po studiach I stopnia umożliwia uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu pielęgniarki we wszystkich krajach członkowskich UE. Efekty przewidziane dla kształcenia praktycznego pozwalają osiągnąć umiejętności właściwe dla pielęgniarki ogólnej w przypadku studiów I stopnia oraz z zakresu pielęgniarstwa specjalistycznego w przypadku studiów II stopnia.

Opis efektów kształcenia w odniesieniu do studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia i II stopnia znajduje się na stronie internetowej uczelni. Każdy nauczyciel na pierwszych zajęciach informuje studentów o zakładanych w przedmiocie efektach kształcenia, kryteriach oceniania, metodach realizacji zajęć i literaturze, odwołując studentów do sylabusów zamieszczonych na stronie internetowej.

Realizacja efektów przedmiotowych prowadzi do zrealizowania celów dla poszczególnych przedmiotów.

Szczegółowe efekty kształcenia określone w sylabusach są zrozumiałe i spójne z efektami kierunkowymi. Efekty kształcenia są sprawdzalne, co umożliwia opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Proces kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia i II stopnia na kierunku pielęgniarstwo umożliwia weryfikację efektów kształcenia na poszczególnych etapach jego realizacji. Zasady i szczegółowe kryteria weryfikacji efektów kształcenia zostały określone w Wydziałowym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia. Weryfikacja efektów kształcenia obejmuje: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne i prowadzona jest w ramach przedmiotów oraz na etapie końcowym w ramach egzaminu dyplomowego. Do weryfikacji efektów kształcenia wykorzystywane są szczegółowe kryteria oceniania zarówno w poszczególnych przedmiotach jak i przy egzaminie praktycznym i teoretycznym. Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia osiąganych przez studenta na poziomie przedmiotów ma na celu sprawdzenie stopnia osiągnięcia przez studenta zdefiniowanych w sylabusach efektów kształcenia obejmujących zajęcia realizowane w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim i w ramach samokształcenia. Każdy nauczyciel po zakończonych zajęciach wypełnia sprawozdanie z realizacji efektów kształcenia, w którym dokonuje oceny stopnia ich osiągnięcia.

Praktyki zawodowe są zaliczane przez Koordynatora kształcenia praktycznego i ostatecznie przez Dziekana. Zasady zaliczania praktyk określa Regulamin przyjęty i zatwierdzony przez Radę Wydziału.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy są sprawdzane w formie pisemnej (eseje, raporty, krótkie pytania i testy) oraz w formie ustnej ukierunkowanej na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość faktów (np. poziom zrozumienia, umiejętność analizy, syntezy, rozwiązywania problemów).

Efekty kształcenia w zakresie umiejętności dotyczą bezpiecznego wykonywania procedur pielęgniarских i sprawdzane są z wykorzystaniem metody bezpośredniej obserwacji studenta w warunkach symulowanych i warunkach klinicznych. Sprawdzenie osiągnięcia efektów realizowane jest również poprzez opracowanie przez studenta np. projektu, sprawozdania, przykładowej dokumentacji medycznej, dokumentacji pielęgniarской, opracowania pisemnego w formie studium przypadku.

Uczelnia dużą uwagę zwraca na dokumentowanie przebiegu kształcenia praktycznego realizowanego w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, w tym dokumentowanie osiągania przez studentów zaplanowanych efektów kształcenia wynikających z ich przyszłych zadań zawodowych. Nauczyciel akademicki w dziennikach zajęć praktycznych, opiekun praktyk zawodowych w dziennikach praktyk zawodowych odnotowują obecność studenta na zajęciach, tematykę zajęć, postępy studentów w zakresie realizacji przyjętych efektów kształcenia. W celu bieżącego monitorowania nabywania kompetencji student otrzymuje indywidualną dokumentację tj. „Indeks umiejętności pielęgniarских”, w którym potwierdza zaliczenie określonej umiejętności: w czasie zajęć w pracowni umiejętności pielęgniarских, na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych. Ponadto student przed rozpoczęciem praktyk w danej dziedzinie pielęgniarstwa otrzymuje szczegółowy wykaz efektów kształcenia, w tym wykaz wybranych umiejętności do zaliczenia, wynikających ze specyfiki danej dziedziny nauk medycznych. Metody weryfikacji efektów kształcenia są prawidłowe.

Sprawdzenie osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych najczęściej weryfikowane poprzez: obserwację aktywności studenta, obserwację postawy oraz pracy w grupie.

Obecnie nauczyciele przygotowują się do wdrożenia egzaminu OSCE (obiektywny ustrukturyzowany egzamin kliniczny), który jest zalecany jako forma sprawdzania całości umiejętności praktycznych lub klinicznych nabytych w trakcie kształcenia praktycznego w ramach obowiązujących standardach kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo.

System weryfikacji zakładanych efektów kształcenia funkcjonujący na wizytowanym kierunku ma na celu uzyskanie informacji, w jakim stopniu zostały osiągnięte przyjęte efekty kształcenia. Wyniki kontroli stanowią podstawę weryfikowania, wprowadzania zmian i innowacji w pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Monitorowaniem procesu weryfikacji efektów kształcenia zajmuje się Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która ściśle współpracuje z Wydziałową Komisją Dydaktyczną w oparciu o zatwierdzone plany pracy. W składzie Komisji znajdują się przedstawiciele kadry naukowo-dydaktycznej WNoZ oraz studenci. Komisje przedkładają sprawozdania ze swojej pracy i weryfikacji efektów kształcenia Dziekanowi, które zostają następnie przedstawione przez Dziekana do zatwierdzenia Radzie Wydziału.

Końcowe efekty kształcenia weryfikowane są poprzez przygotowanie i obronę pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego wg zasad określonych w Regulaminie egzaminu z

przygotowania zawodowego na kierunku pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia oraz odrębnie na studiach drugiego stopnia.

Studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z części teoretycznej i praktycznej. Zasady dyplomowania zostały ustalone Uchwałą 9/2013 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu WSHE we Włocławku z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie przeprowadzania egzaminu z przygotowania zawodowego.

Celem egzaminu dyplomowego jest stwierdzenie stopnia opanowania przez studentów umiejętności zawodowych w zakresie określonym standardem nauczania i kompetencjami zawodowymi wynikającymi z ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011 r. Warunkiem przystąpienia do części praktycznej egzaminu jest uzyskanie zaliczeń z wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów i zdanie wymaganych egzaminów oraz złożenie pracy dyplomowej. Część praktyczna egzaminu (na studiach stacjonarnych) realizowana jest w formie zadania praktycznego typu „próby pracy” na całkowicie wyposażonym stanowisku. Student podczas dyżuru wykonuje zadanie egzaminacyjne polegające na sprawowaniu opieki oraz pielęgnowaniu metodą procesu pielęgnowania wylosowanego pacjenta. Studenci studiów niestacjonarnych w ramach części praktycznej realizują projekt opieki nad pacjentem w oparciu o zadanie egzaminacyjne typu „opis przypadku”.

Część teoretyczna egzaminu dyplomowego składa się z przygotowania pracy dyplomowej oraz złożenia egzaminu. Obie części egzaminu dyplomowego podlegają odrębnym, niezależnym kryteriom oceniania. Student musi uzyskać pozytywną ocenę z każdej części egzaminu dyplomowego by uzyskać pozytywny wynik końcowy i tym samym tytuł licencjata pielęgniarstwa.

Opiekunem pracy dyplomowej może być nauczyciel z co najmniej stopniem naukowym doktora.

Końcowym etapem weryfikacji efektów kształcenia na studiach II stopnia jest egzamin magisterski, który poprzedzony jest potwierdzeniem zaliczenia wszystkich wymaganych efektów kształcenia określonych w programie studiów, napisaniem pracy i jej obroną. Opiekunem pracy magisterskiej może być nauczyciel ze stopniem naukowym co najmniej doktora.

Egzamin dyplomowy na studiach I stopnia i II stopnia student zdaje przed komisją powołaną przez Dziekana w składzie: przewodniczący, opiekun pracy i recenzent. W komisji egzaminu magisterskiego musi być co najmniej 1 osoba z tytułem profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego.

Oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te są sporządzane zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188), a ich analiza pozwala na stwierdzenie, że zakładane cele i efekty kształcenia są weryfikowane.

Podobnie w wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego (protokoły egzaminu dyplomowego wraz z protokołem z części praktycznej i recenzja pracy dyplomowej). Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że efekty kształcenia zakładane w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów są weryfikowane.

Etapowe prace studentów w postaci testów, prac pisemnych i prezentacji multimedialnych są przechowywane przez cały cykl kształcenia i podlegają analizie.

Teczkę akt osobowych studenta (razem z pracą dyplomową) przechowuje się w archiwum uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia).

W ostatnich czterech latach ogółem skreślono 71 studentów, w tym 16 ze studiów stacjonarnych I stopnia, 3 z niestacjonarnych I stopnia tzw. pomostowych i 52 ze studiów niestacjonarnych II stopnia. Główne przyczyny skreślenia studentów to niezaliczenie semestru studiów lub rezygnacja ze studiów.

Uczelnia monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy poprzez ankietyzację swoich absolwentów. W latach 2009-2015 monitorowanie prowadzone jest w ramach projektu Unii Europejskiej „PI-BLAU” realizowanego przez uczelnię w partnerstwie z firmą Projekt HR.

Uczelnia ma opracowane narzędzie do oceny losów absolwentów i przedstawiła dokumentację potwierdzającą podejmowane działania w tym zakresie.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

W trakcie wizytacji ocenie poddano prace z 6 wybranych losowo przedmiotów: Anatomia, Interna i pielęgniarstwa internistycznego, Psychologii, Rehabilitacji i pielęgniarstwa osób niepełnosprawnych, Podstaw pielęgniarstwa i Pielęgniarstwa specjalistycznego. Trzy oceniane prace miały charakter testu zaliczeniowego z przedmiotu, a trzy prace były opisowe z zaliczenia samokształcenia. Nie wszystkie prace miały kryteria oceny i były ocenione przez prowadzącego. Wszystkie prace były związane z efektami kształcenia z danego przedmiotu.

Ocenie poddano również 13 prac dyplomowych, w tym 6 licencjackie studentów studiów niestacjonarnych I stopnia tzw. pomostowych i 7 magisterskich studentów studiów niestacjonarnych II stopnia.

Prace licencjackie miały charakter prac kazuistycznych lub były autorskim opracowaniem modelu opieki nad wybraną grupą chorych.

Wszystkie prace magisterskie były pracami badawczymi z wykorzystaniem w analizie wyników metod statystycznych. Do każdej pracy magisterskiej jest dołączona zgoda Komisji Bioetycznej na przeprowadzenie badań.

Prace dyplomowe nie podlegają weryfikacji w systemie antyplagiatowym. Do każdej pracy dołączone jest oświadczenie studenta o samodzielny jej wykonaniu.

Wszystkie oceniane prace były opracowane zgodnie z obowiązującymi w uczelni wytycznymi, a ich tematyka była ściśle związana z kształceniem na kierunku pielęgniarstwo. Ocena prac dokonywana jest na podstawie przyjętych obiektywnych kryteriów.

W zdecydowanej większości dokonana przez ZO ocena prac była zgodna z ocenami opiekuna i recenzenta.

Obrona pracy dyplomowej przeprowadzana jest przez komisję, w której skład wchodzi przewodniczący, opiekun i recenzent pracy. W trakcie egzaminu student odpowiada na trzy pytania ściśle związane z tematem pracy.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Efekty kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne tzw. pomostowe oraz niestacjonarne II stopnia zostały opracowane na podstawie standardu kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo określonego w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

z dnia 9 maja 2012 roku, a szczegółowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są spójne z efektami kierunkowymi.

2. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności kompetencji społecznych sformułowano w sposób zrozumiały.

3. Analiza okresowych osiągnięć studenta oraz dokumentacji kształcenia praktycznego daje podstawy do uznania, że zakładane cele i efekty kształcenia są poprawnie weryfikowane. Ocenianie etapowe i końcowe przeprowadzane jest zgodnie z opracowanymi kryteriami, co pozwala na zapewnienie obiektywności i przejrzystości formułowania ocen.

4. Uczelnia wdrożyła system monitorowania losów absolwentów studiów. Ma przygotowane narzędzia, strukturę oraz przedstawiła dokumentację analizy przeprowadzonych ocen.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Studia I stopnia stacjonarne na kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym trwają 3 lata (6 semestrów). Ogólna liczba godzin wynosi 4720, w tym w naukach podstawowych 480, naukach społecznych 480, naukach w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa 600, naukach w zakresie specjalistycznej opieki pielęgniarstwa 860, zajęć praktycznych 1100, praktyk zawodowych 1200. Wychowanie fizyczne w liczbie 30 godzin i szkolenie biblioteczne oraz bezpieczeństwo i higiena pracy stanowią przedmioty dodatkowe. Zajęcia bez udziału nauczyciela (samokształcenie) stanowi 710 godzin, w tym po 25 % (210 godzin) w zakresie nauk podstawowych i nauk społecznych oraz po 35 % w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa i opieki specjalistycznej (odpowiednio 125 godzin i 360 godzin). Na studiach stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, profilowany zawodowo. Program przewiduje wybór jednego z trzech przedmiotów tj. zakażenia szpitalne, promocja zdrowia psychicznego i język migowy. Konstrukcja programu uwzględnia taksonomię celów kształcenia, sekwencyjność przedmiotów oraz łączenie teorii z kształceniem praktycznym. Określone cele, ogólne i szczegółowe efekty kształcenia umożliwiają uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji. Program kształcenia jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 roku w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa.

Zajęcia praktyczne prowadzą nauczyciele akademicki, posiadający prawo wykonywania zawodu pielęgniarki oraz minimum roczną praktykę zawodową, zgodną z nauczaniem przedmiotem. Kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych poprzedzone jest kształtowaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych – w pracowni umiejętności pielęgniarstwa. Zajęcia praktyczne są realizowane pod kierunkiem i bezpośrednim nadzorem nauczyciela akademickiego lub osoby zatrudnionej na umowę zlecenie. Praktyki zawodowe są realizowane pod kierunkiem osoby prowadzącej praktykę z ramienia uczelni i pracownika danego zakładu opieki zdrowotnej, który spełnia kryteria doboru opiekuna praktyk zawodowych.

Miejscem kształcenia praktycznego są oddziały szpitalne: internistyczne, chirurgiczne, pediatryczne (niemowlęce, patologii noworodka), neurologiczne, psychiatryczne, medycyny ratunkowej, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, hospicja, oddziały położnicze, w ośrodkach pielęgniarstwa opieki domowej, środowiskowej i szkolnej określone w obowiązujących standardach. W trakcie kształcenia praktycznego student realizuje 1100 godzin zajęć praktycznych i 1200 godzin praktyki zawodowej. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w zakresie podstaw opieki

pielęgniarskiej i opieki specjalistycznej kształtują i rozwijają umiejętności samodzielnego wykonywania zawodu, zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz pozwalają na holistyczne i zindywidualizowane podejścia do pacjenta, z poszanowaniem i respektowaniem jego praw ze szczególnym ukierunkowaniem na: rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta; prowadzenie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej jednostki i grupy społecznej; rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta; planowanie i sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem; samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i medycznych czynności ratunkowych; podejmowanie współpracy z członkami zespołu terapeutycznego w procesie zapobiegania, diagnozowania, terapii, rehabilitacji i pielęgnowania; samodzielne orzekanie o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo–pielęgnacyjnych; organizowanie środowiska opieki szpitalnej i domowej, w miejscu pracy i nauki; organizowanie i planowanie pracy na własnym stanowisku pracy; przygotowywanie pacjenta do samoopieki oraz opiekuna o sprawowania opieki nad nim. W ramach kształcenia praktycznego realizowane są efekty kształcenia zawarte w module C i D (podstaw opieki pielęgniarskiej oraz opieki specjalistycznej). Program praktyk zawiera zdefiniowane efekty kształcenia (zgodne z efektami kształcenia zawartymi w standardach kształcenia), obejmujące kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dobór adekwatnych metod sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz wyznaczone zadania do wykonania przez studentów, oszacowanie nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz przypisane punkty ECTS, wyznaczone progi określające poziom osiągniętych efektów kształcenia i przyporządkowane im stopnie w obrębie skali ocen stosowanej w uczelni.

Organizacja procesu kształcenia pozwala na zrealizowanie zakładanych efektów kształcenia. Stosowane formy dydaktyczne są właściwe w stosunku do realizowanych efektów kształcenia.

Ogólna liczba punktów ECTS w programie studiów I stopnia wynosi 180, które przyporządkowane są do 4 modułów. Do nauk podstawowych przyporządkowano 16 ECTS, nauk społecznych wraz z językiem angielskim -16 ECTS, nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej - 24 ECTS, w zakresie opieki specjalistycznej - 34 ECTS, do zajęć praktycznych przypisano 50 ECTS, a do praktyk zawodowych 30 ECTS. Za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 5 punktów ECTS. Student otrzymuje dodatkowo 3 punkty ECTS, jeżeli dokona wyboru zajęć z wychowania fizycznego. Liczba punktów ECTS przyporządkowana jest równomiernie po 30 na każdy kolejny semestr studiów. Nakład pracy studenta określony w programie studiów oraz liczba punktów w poszczególnych semestrach jest zgodna z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U.2011 Nr 243, poz. 1445) oraz Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 roku w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz. U. 2011 Nr 201, poz. 1187). Przyjęty w Uczelni system punktów ECTS służy realizacji idei mobilności studentów zarówno między krajowymi jak i zagranicznymi uczelniami. Liczba punktów przyporządkowana poszczególnym przedmiotom/modułom odzwierciedla nakład pracy studenta wymagany do zaliczenia danego przedmiotu/modułu oraz zakres nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Nakład pracy obejmuje zarówno pracę studenta w czasie zajęć zorganizowanych w Uczelni, jak i jego pracę własną. Student otrzymuje punkty ECTS po potwierdzeniu, że osiągnął wszystkie zdefiniowane efekty kształcenia dla danego przedmiotu/modułu. Punkty ECTS są przyporządkowane wszystkim przedmiotom/modułom ujętym w planie

studiów. Informacja o uzyskanych punktach ECTS odnotowana jest w indeksie, karcie okresowych osiągnięć studenta oraz elektronicznym systemie obsługi studentów.

Program kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, na studiach I stopnia niestacjonarnych tzw. pomostowych jest realizowany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2010 roku (Dz. U. Nr 110, poz.1170 z późn. zm.) zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów zawodowych na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo przeznaczonych dla pielęgniarek i położnych posiadających świadectwo dojrzałości i będących absolwentami liceów medycznych oraz medycznych szkół zawodowych kształcących w zawodzie pielęgniarki i położnej, Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 roku (Dz. U., poz.770), Uchwałę Nr 9/III/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego. Czas trwania studiów na studiach niestacjonarnych tzw. pomostowych zgodnie z rozporządzeniem uzależniony jest od rodzaju ukończenia szkoły medycznej kształcącej w zawodzie pielęgniarki. Obecnie kształcenie na studiach niestacjonarnych tzw. pomostowych realizowane jest w ramach Projektu systemowego pn. *„Kształcenie zawodowe pielęgniarek i położnych w ramach studiów pomostowych”* współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Aktualnie w uczelni realizowany jest program w ramach ścieżek:

- A - 1180 godzin, w tym 750 godzin kształcenia praktycznego, tę grupę studentów stanowią absolwenci liceów medycznych,
- B – 2454 godziny, w tym 1500 godzin kształcenia praktycznego, tę grupę studentów stanowią absolwenci dwuletnich medycznych szkół zawodowych,
- C - 2044 godziny, w tym 1300 godzin kształcenia praktycznego, tę grupę studentów stanowią absolwenci 2,5 letnich szkół medycznych,
- D - 685 godzin, w tym 300 godzin kształcenia praktycznego, tę grupę studentów stanowią absolwenci 3-letnich szkół medycznych.

Program kształcenia na studiach niestacjonarnych tzw. pomostowych nie ma oszacowanych punktów ECTS.

Dobór treści kształcenia uwzględnia zasady współczesnej dydaktyki, w tym głównie łączenie teorii z praktyką. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe poprzedzone są zajęciami teoretycznymi, co umożliwia nabywanie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce. Osiąganie efektów kształcenia określonych w poszczególnych modułach i przedmiotach umożliwia zachowana ich sekwencyjności i właściwy dobór treści kształcenia zgodny z celami określonymi dla danego przedmiotu. Program kształcenia zapewnia studentom możliwość wyboru przedmiotów z trzech wskazanych w obowiązujących standardach kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Metody dydaktyczne wskazane w kartach przedmiotu umożliwiają aktywny udział studenta w zajęciach i są dostosowane do określonych efektów kształcenia.

Plan i program kształcenia na studiach niestacjonarnych II stopnia obejmuje 1300 godzin i jest realizowany w 4 semestrach. Język angielski jest realizowany na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo, w wymiarze 90 godzin. Plan studiów obejmuje 675 godzin zajęć określonych w standardach nauczania i 625 godzin pozostających w dyspozycji Uczelni. W programie realizowane są zajęcia w ramach wybranych zagadnień z zakresu nauk społecznych stanowiące 390 godzin, którym przypisano 24 ECTS, z nauk w

zakresie opieki specjalistycznej – 615 godzin, którym przypisano 43 ECTS, praktyki zawodowej obejmujące 160 godzin i 29 ECTS, przedmiotów fakultatywnych obejmujących 70 godzin i 4 ECTS, dodatkowych 60 godzin (przedmioty dodatkowe) i 2 ECTS. Egzaminowi dyplomowemu przypisano 20 ECTS. Przedmioty fakultatywne stanowią 10% wszystkich zajęć pozostawionych do dyspozycji uczelni, co jest zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia.

Ogólnie studiom II stopnia przypisano 120 ECTS + 2 ECTS za wybór przedmiotu dodatkowego.

Zajęcia teoretyczne realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, konserwatoriów, seminariów. Nauczanie przedmiotów kierunkowych i zawodowych prowadzą nauczyciele akademicki z prawem wykonywania zawodu lekarza lub pielęgniarki i posiadający udokumentowane doświadczenie zawodowe. W kilku przedmiotach zajęcia praktyczne prowadzą osoby nie będące nauczycielami akademickimi.

Zajęcia praktyczne i praktyka zawodowa realizowane są w zakładach opieki zdrowotnej, z którymi uczelnia podpisała porozumienia i umowy. Grupy na zajęciach liczą 6-7 studentów. Nadzór nad realizacją praktyk sprawuje koordynator kształcenia praktycznego, a zakładzie opieki zdrowotnej wyznaczona pielęgniarka.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody kształcenia tworzą spójną całość.

Na kierunku pielęgniarstwo nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, choć w uczelni funkcjonuje platforma e-learningowa. Proces kształcenia na odległość stosowany jest jako wspomagający tradycyjny sposób kształcenia. Wykładowcy mogą i zamieszczają materiały dydaktyczne dostępne tylko dla studentów danego kierunku studiów np. materiały ze statystyki dla studentów studiów II stopnia.

W Uczelni istnieje możliwość realizacji indywidualnego procesu kształcenia według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia. Zasady korzystania z tej formy studiowania określa Regulamin studiów z dnia 1 października 2012 r. Decyzje w tej sprawie podejmuje na wniosek studenta Dziekan Wydziału. Studenci obecni na spotkaniu ZO PKA posiadają wiedzę na temat możliwości indywidualizacji programów kształcenia, ale nie wykazują chęci korzystania z nich. Jako główny powód braku zainteresowania indywidualizacją programu kształcenia studenci wskazują specyfikę studiów niestacjonarnych.

Uczelnia jest otwarta na potrzeby osób niepełnosprawnych, którzy podjęli studiowanie na kierunkach prowadzonych w Uczelni. Student niepełnosprawny może wystąpić z wnioskiem do Dziekana Wydziału o indywidualne warunki i tryb odbywania zajęć dydaktycznych na okres jednego roku. Student może złożyć wniosek w dowolnym terminie po zaopiniowaniu go przez Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych.

Student, będący osobą niepełnosprawną ma prawo do korzystania z pomocy Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych, korzystania z zasobów bibliotecznych na preferencyjnych zasadach, dostępu do miejsc parkingowych na terenie Uczelni, korzystania z dodatkowych urządzeń podczas zajęć (np. dyktafonu, powiększalnika), zakwaterowania w domu akademickim w warunkach dostosowanych do stopnia niepełnosprawności. Dla potrzeb osób niepełnosprawnych dostosowana jest biblioteka w zakresie stanowisk komputerowych, budynku np. istnieje platforma schodowa, podjazdy, sanitariaty, łazienki.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Czas trwania kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest zgodny z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia. Realizowany program studiów umożliwia osiągnięcia każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, ponieważ treści kształcenia i czas trwania zajęć zostały prawidłowo dobrane w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego z przedmiotów.

2) Program kształcenia jest spójny i zawiera wymagane proporcje zajęć teoretycznych i praktycznych, a ich usytuowanie w poszczególnych etapach kształcenia umożliwia osiągnięcie założonych efektów kształcenia i uzyskanie wymaganej struktury kwalifikacji.

3) Nakład pracy studenta jest oszacowany prawidłowo i jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

4) Uczelnia stworzyła warunki indywidualnego procesu kształcenia studentów oraz osób niepełnosprawnych.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 7 samodzielnych nauczycieli akademickich i 6 doktorów.

W procesie dydaktycznym, poza osobami stanowiącymi minimum kadrowe uczestniczą jeszcze 102 inne osoby, w tym 3 na umowie o pracę, a pozostałe na umowę o dzieło dydaktyczne. W zdecydowanej większości zatrudnione osoby legitymują się prawem wykonywania zawodu pielęgniarstwa lub lekarza. Ponadto, uczelnia zatrudnia na umowę o dzieło informatyka ze stopniem doktora, magistra w zakresie politologii, magistra rehabilitacji, magistra analityki medycznej, doktorów nauk humanistycznych w dziedzinie pedagogiki.

W następujących przypadkach kwalifikacje nauczycieli nie gwarantują osiągania założonych efektów kształcenia (zajęcia te prowadzą nauczyciele posiadający tytuł zawodowy licencjata, co nie pozwala na zaliczenie ich do grona nauczycieli akademickich):

- Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, 80 godzin zajęć praktycznych - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne (opieka pielęgniarstwa nad chorym z przetoką jelitową), 10 godzin zajęć praktycznych na studiach II stopnia - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, 85 godzin zajęć praktycznych - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Podstawowa opieka zdrowotna, 40 godzin zajęć praktycznych - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Interna i pielęgniarstwo internistyczne, 80 godzin zajęć praktycznych prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka pielęgniarstwa nad chorym psychicznie, 20 godzin zajęć praktycznych, studia II stopnia - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka pielęgniarstwa nad chorym psychicznie, 10 godzin zajęć

praktycznych, studia II stopnia - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.

- Opieka paliatywna, 40 godzin zajęć praktycznych prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, 30 godzin zajęć praktycznych prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata.
- Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, 40 godzin zajęć praktycznych i Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka pielęgniarstwa nad chorym psychicznie, 10 godzin zajęć praktycznych, studia II stopnia prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka nad pacjentem z chorobami krwi, 30 godzin zajęć praktycznych prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne - prowadzi położna z tytułem zawodowym licencjata położnictwa.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka nad chorym psychicznie i jego rodziną, 40 godzin zajęć praktycznych, studia II stopnia - prowadzi pielęgniarz z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.
- Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, zajęcia praktyczne 85 godzin - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata.
- Pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne, 85 godzin zajęć praktycznych - prowadzi położna z tytułem zawodowym licencjata.
- Interna i pielęgniarstwo internistyczne, 40 godzin zajęć praktycznych - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka nad chorym z cukrzycą, zajęcia praktyczne, 10 godzin dla studentów studiów II stopnia - prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka nad chorym z cukrzycą, zajęcia praktyczne, 20 godzin dla studentów studiów II stopnia prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne- opieka nad chorym ze stwardnieniem rozsianym, zajęcia praktyczne, 20 godzin dla studentów studiów II stopnia prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka nad chorym z cukrzycą, zajęcia praktyczne, 20 godzin i opieka onkologiczna i choroby krwi, 30 godzin zajęć praktycznych dla studentów studiów II stopnia prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata.
- Interna i pielęgniarstwo internistyczne, 160 godzin zajęć praktycznych, Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, 40 godzin zajęć praktycznych, Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka nad chorym z cukrzycą, zajęcia praktyczne, 10 godzin i opieka onkologiczna i choroby krwi, 40 godzin zajęć praktycznych dla studentów studiów II stopnia prowadzi pielęgniarka z tytułem zawodowym licencjata.
- Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, zajęcia praktyczne, 85 godzin - prowadzi pielęgniarstwa z tytułem zawodowym licencjata pielęgniarstwa.

Warunki minimum kadrowego na studiach I i II stopnia są określone w § 14 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 poz. 131), tj.: „*minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunkach*

„pielęgniarstwo” i „położnictwo” stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych i posiadających udokumentowany dorobek praktyczny” oraz § 15 pkt. 1 tj. „minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”.

Wszyscy nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum kadrowego spełniają warunek zawarty w § 13 pkt. 1 i 2 powyższego rozporządzenia, tj.: *„Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 14, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy”.*

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunek zawarty w § 13 pkt. 2 powołanego powyżej rozporządzenia, tj.: *„Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra”.*

Spółród 7 samodzielnych pracowników naukowych zgłoszonych do minimum kadrowego, wszyscy należą do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej. Jedna osoba z tej grupy nie posiada dorobku naukowego z ostatnich lat, nie posiada także aktualnego doświadczenia zawodowego zgodnego z efektami kształcenia na ocenianym kierunku. Wskazana osoba nie opublikowała żadnej pracy naukowej od 2000 roku. Dlatego nie została zaliczona do minimum kadrowego.

Z grupy 6 nauczycieli z tytułem doktora do minimum kadrowego zaliczono 5 osób, których dorobek należy do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej. Jedna osoba z tej grupy nie spełnia powyższych kryteriów, ponieważ jest doktorem nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, nie posiada dorobku naukowego z obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej, a także nie posiada doświadczenia zawodowego odpowiadającego efektom kształcenia na ocenianym kierunku, dlatego nie może być zaliczona do minimum kadrowego na kierunku pielęgniarstwo.

Łącznie liczba nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego wynosi 11, z czego 6 posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, 5 należy do grupy pracowników posiadających stopień naukowy doktora.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe (obejmujące osoby zgłoszone do minimum z wyłączeniem 1 profesora i 1 doktora) do liczby studentów kierunku wynosi 1:32.

Pracownicy z tytułem profesora, doktora habilitowanego i doktora zgłoszeni do minimum kadrowego na kierunku pielęgniarstwo legitymują się w większości znaczącym dorobkiem naukowym oraz wysokimi kwalifikacjami zawodowymi. Wszyscy samodzielni pracownicy naukowcy mają prawo wykonywania zawodu lekarza, natomiast w grupie nauczycieli ze stopniem doktora 4 osoby są magistrami pielęgniarstwa i z prawem wykonywania zawodu, 1 jest magistrem psychologii klinicznej.

Podsumowując, minimum kadrowe dla studiów I stopnia jest spełnione, dla studiów II stopnia brakuje 1 osoby ze stopniem naukowym doktora.

Minimum kadrowe ocenianego kierunku należy uznać stabilne, 4 samodzielnych nauczycieli akademickich i 5 doktorów stanowią minimum kadrowe nieprzerwanie od 5 lat. Osoby te są zatrudnione na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Spośród pozostałych samodzielnych nauczycieli akademickich jeden (poz. 7) został zatrudniony w 2011 r. i obecnie jego umowa jest na czas nieokreślony. Kolejnych dwóch profesorów oraz osoba ze stopniem naukowym doktora (poz. 2,4 i 12) zatrudnieni zostali odpowiednio w 2014, 2012 i 2013 r., a ich umowy są obecnie podpisane na czas określony, w dwóch przypadkach umowy kończą się z bieżącym rokiem akademickim, a jedna 30.09.2015 r.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a Ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają dokumenty (specjalizacje medyczne, świadectwa ukończenia kursów), będące potwierdzeniem dorobku praktycznego.

Kwalifikacje niektórych nauczycieli nie są zgodne z profilem prowadzonych przez nich przedmiotów:

- Zajęcia praktyczne z geriatry - prowadzi mgr pielęgniarstwa, która nie ma doświadczenia w tym zakresie. Osoba ta prowadzi również 250 godzin zajęć praktycznych z Pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego oraz 40 godzin ćwiczeń z Podstaw pielęgniarstwa. W tym przypadku kwalifikacje nauczyciela są zgodne ze specyfiką przedmiotu, bowiem wskazana osoba zatrudniona jest w oddziale pediatrycznym.
- Zdrowie publiczne, 60 godzin wykładów i 25 godzin ćwiczeń - prowadzi mgr politologii nie mający przygotowania zawodowego, doświadczenia i dorobku naukowego w tym zakresie.
- Radiologia, 15 godzin wykładów - prowadzi mgr elektroradiologii nie mająca przygotowania zawodowego, doświadczenia i dorobku naukowego w tym zakresie.
- Rehabilitację i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, zajęcia praktyczne, 170 godzin - prowadzi magister pielęgniarstwa zatrudniona na oddziale onkologicznym, brak doświadczenia zawodowego w opiece nad chorym niepełnosprawnym i dorobku naukowego z tego zakresu.
- Pielęgniarstwo specjalistyczne, opieka nad chorym z chorobami krwi, 30 godzin zajęć praktycznych prowadzi pielęgniarka zatrudniona w oddziale psychiatrycznym, nie posiadająca doświadczenia zawodowego w zakresie chorób krwi.
- Patologię – wykłady 60 godzin i 35 godzin ćwiczeń poradzi doktor nauk medycznych w zakresie biologii medycznej, magister analityki medycznej- brak dorobku naukowego właściwego dla prowadzonego przedmiotu.

- Biofizyka – prowadzi magister chemii, brak dorobku naukowego właściwego dla prowadzonego przedmiotu

Polityka kadrowa Uczelni sprzyja rozwojowi naukowemu nauczycieli akademickich. Uczelnia wspiera finansowo badania naukowe, a także wyjazdy na szkolenia i konferencje naukowe. Potwierdzili to także nauczyciele akademicy podczas spotkania z ZO. Dodatkowo, nauczyciele zwrócili uwagę na bardzo dobre relacje pomiędzy kadrą nauczającą a władzami Uczelni.

W uczelni istnieją drogi prowadzące do rozwiązywania sytuacji konfliktowych, są one znane nauczycielom, ale dotychczas sytuacji konfliktowych nie było. Władze Wydziału i Uczelni zapewniają stosownie do potrzeb zgłaszanych przez nauczycieli sprzęt niezbędny w procesie kształcenia oraz podręczniki wskazane w sylabusach jako literatura obowiązkowa.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ studia I stopnia – znacząco, studia II stopnia - częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia na kierunku pielęgniarstwo, studia I i II stopnia uniemożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, ponieważ w zakresie zajęć praktycznych w większości są to osoby bez tytułu zawodowego magistra.

2) Minimum kadrowe na studiach I stopnia jest spełnione, na studiach II stopnia brakuje 1 osoby z grupy posiadającej stopień naukowy doktora. Minimum kadrowe jest stabilne. W wybranych przypadkach przyporządkowanie nauczycieli do poszczególnych przedmiotów jest niezgodne z ich kwalifikacjami.

3) Polityka kadrowa Uczelni sprzyja rozwojowi naukowemu nauczycieli akademickich.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Od początku istnienia Wyższej Szkoły Humanistyczno- Ekonomicznej we Włocławku, czyli od 1995 roku, jej baza lokalowa ulega ciągłemu rozwojowi i adaptacji na potrzeby dydaktyczne. Dzięki prowadzonym przez lata inwestycjom uczelnia stworzyła własną bazę dydaktyczno-administracyjną z infrastrukturą przyjazną osobom niepełnosprawnym, taką jak: podjazdy dla wózków, windy, platforma schodowa, zmodernizowane węzły sanitarne, odpowiedni sprzęt elektroniczny i audiowizualny, stanowisko w czytelni dla osób niedowidzących, strona internetowa uczelni, dostosowana dla potrzeb osób z zaburzeniami słuchu i wzroku, oznakowanie drzwi do pomieszczeń w języku Braila, a także otwarty dostęp do defibrylatora.

Zajęcia dydaktyczne odbywają się w pomieszczeniach własnych uczelni w budynkach Collegiów Minus, Novum i Maius o łącznej powierzchni użytkowej przeszło 11,5 tys m². Collegium Maius jest trzykondygnacyjny budynkiem, znajdującym się przy ul Okrzei 94 we Włocławku, o powierzchni użytkowej blisko 3 tys m², w tym dydaktycznej 1180 m² na które składa się 12 sal dydaktycznych o powierzchni od 19 do 56 m². W obiekcie mieści się Wydział Nauk o Zdrowiu (Dziekanat, pomieszczenia Instytutu Nauk o Zdrowiu, pomieszczenia administracyjne, sale dydaktyczne,

pracownie specjalistyczne, laboratorium chemiczne, Studium Informatyki, Dział Dydaktyki, Biuro Obsługi Niepełnosprawnych, Biuro Pełnomocnika Rektora ds. kontaktów z absolwentami, pomieszczenia administracyjne Kujawsko- Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, bar studencki „Żak”, kioski internetowe, punkt usług kserograficznych, sale gimnastyczne z szatnią, siłownią, magazynem sportowym oraz węzły sanitarne).

Collegium Novum stanowi integralną część kampusu uczelni przy ul Okrzei 94A o powierzchni użytkowej przeszło 2120 m² z 31 salami. Mieszczą się w nim Wydział Nauk Społecznych, Wydział Nauk Pedagogicznych i Technicznych, pomieszczenia samorządu i organizacji studenckich, Studium Języków Obcych, Biuro Współpracy z Uczelniami Krajowymi i Zagranicznymi, Biuro Karier, Akademickie Centrum Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej. W Collegium Minus przy Placu Wolności mieści się m.in. Biblioteka Główna z czytelnią i archiwum, Rektorat, administracja uczelni i 6 sal wykładowych. Zajęcia dydaktyczne odbywają się także w obiektach wynajmowanych (sportowe, basen).

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe dla kierunku Pielęgniarstwo odbywają się na mocy zawartych porozumień na terenie podmiotów leczniczych jak: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Włocławku, Miejski zespół Opieki Zdrowotnej Spółka z o. o., Szpital Lipno Sp. z o. o, Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni Specjalistycznych - Włocławek, Wojewódzki Szpital Zespolony Płock, Szpital Wielospecjalistyczny im. dr. L. Błazka w Inowrocławiu, Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, Centrum Pielęgnacyjno- NZO Caritas - Włocławek, Zespół Szkół Akademickich- Włocławek. Z powyższymi podmiotami leczniczymi Uczelnia zawarła umowy na czas nieokreślony.

Zajęcia dydaktyczne w WSHE realizowane są w kampusie czyli w Collegium Maius i Novum oraz w Collegium Minus, gdzie siedzibę ma Rektorat. Sale dydaktyczne od 36 do 251 m², wyposażone są w stoliki i krzesła, krzesła z pulpitemi, sprzęt multimedialny i audiowizualny (rzutniki tradycyjne i multimedialne, sprzęt nagłaśniający, ekrany stacjonarne, skanery wieloformatowe, notebooki, komputery stacjonarne, tablice interaktywne). Standardem jest wyposażenie sal dydaktycznych powyżej 150 miejsc oraz seminaryjnych i ćwiczeniowych w dostęp do Internetu i w pełni kompatybilny sprzęt oraz urządzenia podnoszące jakość procesu dydaktycznego, a także organizowanych tu konferencji i sympozjów.

W Collegium Maius od 2009 roku część pracowni adaptuje się na potrzeby pracowni specjalistycznych. Obecnie funkcjonują: pracownia fizjoterapii, trzy pracownie podstaw pielęgniarstwa z 6 stanowiskami (6 łóżek rehabilitacyjnych z poręczami i uchwytami), 2 stanowiskami do pielęgnacji dziecka (pracownie wyposażone są w odpowiedni sprzęt specjalistyczny). **Zaleca się uzupełnienie wyposażenia pracowni w nowy sprzęt: fantom ręki do iniekcji dożylnych, fantom pośladków o różnym nasileniu odleżyn, symulator do odczuć człowieka starego, elektryczne łóżko do drenaży ułożeniowych.** Pracownia anatomiczna o powierzchni ponad 56 m², wyposażona jest w pomoce dydaktyczne, programy interaktywne pt. "Anatomia ludzka". **W pracowni symulatorów przeznaczonych do zabiegów reanimacyjnych i badań fizykalnych brak jest fantomu dziecka do osłuchiwania.** W trakcie przygotowania i wyposażenia dla kierunku fizjoterapia są obecnie pracownie kinezyterapii, masażu, fizykoterapii, biomechaniki. Zajęcia dydaktyczne dla studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu prowadzone są także w Collegium Novum, który jest obiektem z infrastrukturą przyjazną dla niepełnosprawnych.

W budynku Rektoratu (Collegium Minus) znajduje się Biblioteka Główna o powierzchni 622 m² z klimatyzowaną czytelnią z 8 stanowiskami komputerowymi.

Działalność dydaktyczna studium Języków Obcych, Studium Informatyki oraz Studium Wychowania Fizycznego mają charakter interdyscyplinarny, z których zasobów korzystają wszystkie wydziały uczelni.

Zbiory biblioteki liczą obecnie 55 tyś. woluminów. Dodatkowo, na mocy porozumienia zawartego przez 5 uczelni wrocławskich, studenci mogą korzystać z księgozbiorów partnerskich bibliotek. Księgozbiór gromadzony jest zgodnie z zapotrzebowaniem poszczególnych wydziałów i kierunków. Podręczniki podstawowe znajdują się dodatkowo zawsze w czytelni. Poza książkami w bibliotece można korzystać z bieżących archiwalnych numerów czasopism drukowanych polskich oraz zagranicznych, dostępnych on-line w bazach komputerowych. Zgromadzone są także zbiory specjalne: kasety magnetofonowe, wideo i grafika w tym mapy. Każdego roku księgozbiór przyrasta o ok. 1 tyś woluminów.

Księgozbiór z zakresu nauk medycznych składa się obecnie z 1 tys. książek w 3300 egzemplarzach. Dodatkowo w bibliotece znajdują się liczne publikacje z zakresu nauk biologicznych, chemii oraz fizyki. Razem nauki medyczne i biologiczne stanowią 10 % zbiorów tj. 5500 egz. Od 2011 w czytelni Biblioteki Głównej oraz na wyznaczonych komputerach wydziałowych jest dostęp do elektronicznej wersji książek czyli e-booków. Jest możliwe korzystanie z bazy ogólnopolskiej: „E-Publikacje Nauki Polskiej”, co stało się możliwe dzięki przystąpieniu WSHE do projektu unijnego. W dniu 01.12.2012 r kadra i studenci Uczelni uzyskali dostęp do publikacji elektronicznych bazy „IBUK”- największej w Polsce czytelni on-line podręczników akademickich i książek naukowych. Korzystanie z zgromadzonych w tej bazie książek i czasopism jest możliwe nie tylko na terenie biblioteki, ale także zdalnie na komputerach domowych.

Biblioteka Główna zgłosiła również swój akces do projektu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt: Wirtualna Biblioteka Nauki”, dzięki czemu ma od 2010 dostęp do światowych zasobów naukowych, rejestrowanych w bazach m.in *EBSCO*, *SCOPUS*, *WEB OF KNOWLEDGE*, *ELSEVIER* i *SPRINGER*. Zawierają one tysiące artykułów recenzowanych z czasopism naukowych. Szczególnie cenny jest dla WSHE dostęp do bazy Medline, wchodzącej w skład EBSCO.

Wykaz uczelni, z którymi współpracuje Biblioteka Główna w ramach wymiany wydawnictw: Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Turystyki – Częstochowa, Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji – Kielce, Mazowiecka Wyższa Szkoła Humanistyczna – Łowicz, Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagogiczna – Mysłowice, Wyższa Szkoła im. Pawła Włodkowica – Płock, Wyższa Szkoła Bankowa – Toruń, Wyższa Szkoła Zarządzania i Nauk Społecznych – Tychy, Akademia Finansów i Biznesu Vistula – Warszawa, Szkoła Główna Handlowa – Warszawa, PWZS – Wrocław, Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji – Wrocław, Wyższa Szkoła Handlowa – Wrocław, Warszawska Wyższa Szkoła Informatyki – Warszawa, Warszawska Wyższa Szkoła Ekonomiczna – Warszawa, Wałbrzyska Wyższa Szkoła Zarządzania – Wałbrzych, Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem – Tuchola, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania – Łódź, Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP – Warszawa, Wyższa Szkoła Ekonomiczna – Białystok

Wykaz tytułów czasopism medycznych w bieżącej prenumeracie w roku 2014, dostępnych w Bibliotece Gł. WSHE: Magazyn Pielęgniarki i Położnej, Pielęgniarstwo XXI wieku, Problemy Pielęgniarstwa (PDF), Pediatria Polska, Fizjoterapia Polska, Pielęgniarstwo Neurologiczne i Neurochirurgiczne,

Biblioteka korzysta także z czasopisma naukowego „Nature”. Inne dostępne bazy z czasopism zagranicznych to: „Science”, „Springer”, „Wiley”. Biblioteka ma również licencję programu System Informacji Prawnej LEGALIS, z tygodniowym cyklem aktualizacji. Dostęp do wszystkich baz danych możliwy jest w komputerowej sieci uczelnianej ze strony WWW WSHE podstronie biblioteki.

Studenci mogą zamawiać książki do wypożyczenia na miejscu w Wypożyczalni przy użyciu katalogu komputerowego w programie SOWA lub zdalnie z komputerów domowych wysyłając maile z prośbą o przygotowanie książek na ich nazwisko. Katalog biblioteki dostępny jest w Internecie i czytelnicy posługują się opisami książek, które mogą sobie sami wyszukać z podaniem dokładnych sygnatur książkowych. Oprócz maili studenci mogą kierować do Wypożyczalni również swoje prośby o odłożenie książek telefonicznie. Obsługa studentów odbywa się na bieżąco. Nie jest wymagany żaden okres oczekiwania na realizację zamówień. Na prośbę studentów wyrażoną w badaniu ankietowym, Biblioteka Główna WSHE czynna jest w każdą sobotę, a nie tylko w zjazdową.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego:

Baza dydaktyczna Wyższej Szkoły Humanistyczno- Ekonomicznej zapewnia odpowiednie warunki do prawidłowej realizacji efektów kształcenia Pracownice: umiejętności pielęgniarских, anatomiczna, fizjologiczna, symulatorów i badań fizykalnych, zapewniają uzyskanie wszystkich efektów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Dobór placówek, w których prowadzone jest kształcenie praktyczne należy uznać za prawidłowy.

Uczelnia zapewnia dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na ocenianym kierunku studiów, czytelnicy wyposażonej w czasopisma w zakresie nauczanych dyscyplin. Liczba stanowisk zapewniająca dostęp studentom do Internetu jest wystarczająca. Godziny otwarcia biblioteki i czytelnicy uniemożliwiają korzystanie z księgozbioru studentom wszystkich form kształcenia.

Dostosowanie infrastruktury dydaktycznej dla osób niepełnosprawnych jest właściwe.

Zalecenie z poprzedniej wizyty akredytacyjnej dotyczące wyposażenie pracowni fizjologicznej w sprzęt dydaktyczny, w tym programy multimedialne do nauki fizjologii Uczelnia zrealizowała.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu (WNoZ) działalność naukowo-dydaktyczna realizowana jest w oparciu o typowe założenia metodologii badań naukowych. Nacisk kładzie się przede wszystkim na przestrzeganie praw autorskich oraz przygotowywanie oryginalnych publikacji naukowych opartych o wnioski statystyczne. Działalność naukowo-dydaktyczna koresponduje z prezentowanymi zainteresowaniami badawczymi i specjalizacjami zawodowymi pracowników naukowo-dydaktycznych a także studentów.

Stanowi ona także podstawę m.in. do projektowania zajęć dydaktycznych ze studentami studiów drugiego stopnia, pozostających zgodnie ze standardem kształcenia do dyspozycji uczelni np.

statystyki medycznej na potrzeby rzetelnego opracowania wyników badań w ramach przygotowywanej przez studentów pracy magisterskiej. Kierunki badań naukowych prezentowane przez poszczególnych członków minimum kadrowego stanowią przesłankę dla studentów, którzy samodzielnie dokonują wyboru promotora pracy licencjackiej/magisterskiej oraz sprzyjają wspieraniu studentów skupionych w studenckim Kole Naukowym Zdrowia Publicznego przez pracowników Wydziału w indywidualizacji wymagań i motywowaniu do działalności naukowo-badawczej przez fakt podjęcia decyzji o studiach drugiego lub trzeciego stopnia. W związku z udziałem w przygotowywaniu publikacji naukowych a także poszukiwania anglojęzycznych źródeł informacji naukowej, zawartych m.in. w wykazach piśmiennictwa w pracach magisterskich studentów, są one także inspiracją dla studentów/absolwentów WNoZ do poszerzania znajomości j. angielskiego. Działalność naukowo – dydaktyczna WNoZ wpływa także na wybór kierunku kształcenia podyplomowego przez absolwentów w ramach oferty kursów kwalifikacyjnych, prowadzonych przez Centrum Edukacji i Doskonalenia Zawodowego WSHE oraz studiów podyplomowych np. zarządzanie ochroną zdrowia.

Sprzyjająca doskonaleniu procesu dydaktycznego działalność naukowo - badawcza na Wydziale Nauk o Zdrowiu jest koordynowana w ramach Instytutu Nauk o Zdrowiu, który został powołany uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku nr 12/09 z dnia 26.03.2009 r. Instytut promuje realizację na WNoZ projektów badawczych łączących elementy medycyny i nauk o zdrowiu. Wiodącymi kierunkami pracy jest także: organizacja oraz uczestnictwo w krajowych, międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach naukowo-szkoleniowych oraz współpraca naukowa z zewnętrznymi partnerami w kraju i za granicą. Istotnym elementem działalności naukowo-badawczej jest także publikacja Wydziałowych wydawnictw naukowych („Zeszyty Naukowe WSHE. Seria: Nauki o Zdrowiu, kwartalnik naukowy: „Pielęgniarstwo Neurologiczne i Neurochirurgiczne”, monografie).

Badania naukowe pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów na Wydziale prowadzone są w oparciu o zgody Komisji Bioetycznej działającej przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Toruniu lub Komisji Biotycznej przy Collegium Medicum w Bydgoszczy. Wymagają one analizy statystycznej, co jest możliwe dzięki zakupionej przez Uczelnię licencji oprogramowania STATISTICA firmy StatSoft.

Obszary badań, które korespondują z wykazem publikacji i udziałami w konferencjach pracowników, pracami studentów ze Studenckiego Koła Naukowego Zdrowia Publicznego oraz pracami magisterskimi studentów dotyczą: Aspektów jakości życia pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, Jakości opieki pielęgniarskiej, Analizy zachowań zdrowotnych populacji osób w różnym wieku i stanie zdrowia, Efektywności edukacji zdrowotnej prowadzonej przez pielęgniarkę wobec pacjentów w przebiegu chorób przewlekłych, Efektywności edukacji zdrowotnej prowadzonej przez pielęgniarkę w zakresie przygotowania odbiorców świadczeń do samoopieki, Zastosowania wybranych skal w praktyce pielęgniarskiej w ocenie stanu zdrowia, ryzyka występowania odleżyn, sprawności funkcjonalnej pacjentów, Wpływu środków psychoaktywnych na rozwój jednostki, przyspieszenie tempa rozwoju zmian chorobowych, Wpływu wybranych zmiennych socjodemograficznych na preferowane zachowania zdrowotne, styl życia jednostki.

Promocja młodych naukowców pod kierunkiem pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału odbywa się w ramach Studenckiego Koła Naukowego Zdrowia Publicznego. Za priorytetowe zadania swojej działalności przyjęło ono prowadzenie badań naukowych w zakresie szeroko rozumianego zdrowia publicznego oraz promowanie kierunku pielęgniarstwo. Wyniki badań prowadzonych przez studentów pod kierunkiem opiekuna Koła oraz pozostałych pracowników

Wydziału prezentowane na stronie internetowej Koła w postaci wykazu publikacji naukowych zamieszczanych w czasopismach naukowych i monografiach z punktacją MNiSW (<http://www.wshe.pl/wydzia-nauk-o-zdrowiu/studenckie-koo-naukowe-zdrowia-publicznego>) - 19 pozycji z punktacją MNiSW). Studenci przygotowywani przez opiekuna Koła i pracowników naukowo-dydaktycznych WNoZ brali czynny udział w konferencjach naukowych, sympozjach, będąc współautorami następujących prezentacji: *III Konferencja studencka „Rodzina w ujęciu dyscyplinarnym” WSHE we Włocławku, Wydział Nauk Pedagogicznych, 18.11.2013, „Przewlekła choroba dziecka jako czynnik zaburzenia funkcjonowania rodziny”, Ogólnopolska Konferencja Naukowo – Szkoleniowa „Interdyscyplinarna Opieka nad Pacjentami ze Schorzeniami Układu Nerwowego”, WSHE we Włocławku, Wydział Nauk o Zdrowiu 28.09.2013, „Poczucie koherencji a style radzenia sobie z chorobą przewlekłą u osób ze stwardnieniem rozsianym”, „Telepielęgniarstwo w praktyce pielęgniarki neurologicznej”, Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Praktyka pielęgniarska w świetle badań naukowych”, WSHE we Włocławku, Wydział Nauk o Zdrowiu, 24. 11. 2011 roku., „Adaptacja pacjentów po zawale mięśnia sercowego”, „Poziom motywacji pielęgniarek do prowadzenia edukacji antynikotynowej wśród pacjentów’, „Ocena skuteczności działania zabiegów uzdrowiskowych w leczeniu osteoporozy”, „Wpływ edukacji zdrowotnej na poziom wiedzy pacjentów z nadciśnieniem tętniczym”, „Problemy zdrowotne uczniów szkoły ponadgimnazjalnej na przestrzeni 2006-2010”, „ Jakość życia dzieci i młodzieży z wybranymi chorobami alergicznymi po zastosowaniu immunoterapii swoistej”, „Analiza hospitalizacji w Oddziale Intensywnej Terapii Szpitala Wojewódzkiego we Włocławku”, „Wpływ nadciśnienia tętniczego i cukrzycy na przeprowadzenie i powodzenie badań inwazyjnych, Pielęgniarska ocena wieku podeszłego”, „Zachowania zdrowotne seniorów z nadciśnieniem tętniczym”, „Znieczulenie chorego po urazach głowy i późnych powikłaniach urazu”, „Wpływ przygotowania pacjentów do operacji żyłaków kończyn dolnych na przebieg okresu pooperacyjnego”, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Perspektywy Zdrowia Publicznego w XXI wieku”, WSHE we Włocławku, Wydział Nauk o Zdrowiu 21.10.2010, „ Poziom świadomości kobiet na temat profilaktyki i wczesnej diagnostyki raka piersi”, „ Realizacja funkcji profilaktycznej przez pielęgniarkę w środowisku nauczania i wychowania”, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „DOBROSTAN CELEM PROMOCJI ZDROWIA” 23-25 05. 2008 LUBLIN, „Profilaktyka wad narządu ruchu u dzieci – opinie rodziców”, „Wiedza rodziców na temat wad postawy u dzieci w wieku szkolnym”, V Podlaska Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Problemy terapeutyczno-pielęgnacyjne od poczęcia do starości” 24-27 05. 2007 Białowieża, „Subiektywna ocena dolegliwości bólowych po zabiegu neurochirurgicznym – doniesienia wstępne” , Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa "Europejski Wymiar Nauk o Zdrowiu" 20-21 09. 2007 Bydgoszcz, „Pielęgowanie chorych po udarze mózgu”*

Ocena wpływu współpracy naukowej i badawczej Wydziału Nauk o Zdrowiu WSHE we Włocławku z innymi uczelniami lub instytucjami z otoczenia gospodarczego i społecznego na proces dydaktyczny

Działalność naukowo-badawcza Wydziału Nauk o Zdrowiu (WNoZ) realizowana jest w oparciu o długookresowe porozumienia o współpracy podpisane przez WSHE we Włocławku z innymi uczelniami z terenu Polski, Unii Europejskiej, Rosji i Ukrainy oraz patronackimi szkołami średnimi, instytucjami i stowarzyszeniami z regionu kujawsko-dobrzyńskiego. Dotyczy także systematycznej współpracy z Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych we Włocławku, PTP Oddział w Bydgoszczy, Włocławskim Towarzystwem Naukowym (WTN). Możliwość prowadzenia badań naukowych, które oscylują wokół praktycznego profilu kształcenia studentów na kierunku pielęgniarstwo, stwarzają

także zawarte na czas nieokreślony porozumienia zawarte na rzecz realizacji celów kształcenia praktycznego przez WNoZz podmiotami leczniczymi (Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Włocławku, ul. Wieniecka 42, Szpital Lipno Sp. z o.o. ul. Nieszawska 6, Lipno; Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni Specjalistycznych, Włocławek, ul. Szpitalna 6a, Wojewódzki Szpital Zespolony, ul. Medyczna nr 19, Płock, Szpital Wielospecjalistyczny im. dr. L. Błazka w Inowrocławiu, ul. Poznańska 97, Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, ul. Powstańców Wielkopolskich 2, Centrum Pielęgnacyjne NZOZ Caritas, ul. Gdańska 10, Włocławek; Uzdrowisko Wieniec sp. z o.o., Włocławek) a także z Zespołem Szkół Akademickich przy WSHE we Włocławku. Należy w tym miejscu także podkreślić wieloletnią współpracę zespołów badawczych złożonych z pracowników WNoZ oraz kadry naukowo-dydaktycznej z takich uczelni jak: Collegium Medicum w Bydgoszczy, UM w Poznaniu, UM w Lublinie, Wydział Nauk o Zdrowiu UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, PWSZ we Włocławku, PWSZ we Płocku.

Efekty współpracy naukowej i badawczej Wydziału Nauk o Zdrowiu WSHE we Włocławku z innymi uczelniami lub instytucjami z otoczenia gospodarczego i społecznego dotyczą następujących aspektów:

1. Organizacja konferencji naukowych, sympozjów, warsztatów, które umożliwiają wymianę doświadczeń naukowców i praktyków dotyczących obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, w tym także doskonalenia procesu kształcenia studentów kierunku pielęgniarstwo. W konferencjach biorą czynny udział pracownicy naukowo-dydaktyczni Uczelni, studenci ze Studenckiego Koła Naukowego Zdrowia Publicznego oraz w sposób bierny pozostali studenci WNoZ. Stwarza to zatem okazję do promowania zastosowania dowodu naukowego (w oparciu o wnioskowanie statystyczne) w praktyce zawodowej pielęgniarstwa, najnowszych rozwiązań dotyczących opieki nad człowiekiem w różnym wieku i stanie zdrowia z uwzględnieniem wpływów środowiska, wdrażania aktywizujących metod kształcenia w dążeniu do osiągania zamierzonych efektów kształcenia – w tym m.in. podjęcia przez studentów studiów drugiego lub trzeciego stopnia. Przedsięwzięcia, które współorganizatorami był WNoZ: *Seminarium naukowe i warsztaty: „Planowanie opieki według międzynarodowego standardu ICNP”* . Włocławek 05.04.2014r., organizatorzy: WNoZ we Włocławku, OIPIP we Włocławku, Akredytowane Centrum Badania i Rozwoju ICNP przy UM w Łodzi, *Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa, pt. „Interdyscyplinarna opieka nad pacjentami ze schorzeniami układu nerwowego”* 28 września 2013r. Włocławek- organizatorzy: WNoZ WSHE we Włocławku, PTPN, OIPIP we Włocławku, OIPIP w Bydgoszczy, OIPIP w Gdańsku, *Ogólnopolska Konferencja nt. „Znaczenie muzykoterapii w procesie leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji”* 08.06.2013 Ciechocinek; organizatorzy: Towarzystwo Przyjaciół Ciechocinka, WNoZ WSHE we Włocławku, Katedra i Zakład Muzykoterapii CM w Bydgoszczy, *Konferencja naukowo-szkoleniowa „Więcej lat - więcej życia”* –14.12.2012 r. Włocławek organizatorzy: WNoZ WSHE we Włocławku, Wydział Promocji Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Włocławek, *Ogólnopolska Konferencja Naukowo - Szkoleniowa nt: "Medyczne i psychospołeczne aspekty zdrowia"* 20.04.2012 r. Włocławek -organizatorzy: WNoZ WSHE we Włocławku, OIPIP we Włocławku, *Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Praktyka pielęgniarstwa w świetle badań naukowych”* Włocławek, 24. 11. 2011 roku; organizatorzy: WNoZ WSHE we Włocławku, Sekcja Zdrowia Publicznego Włocławskiego Towarzystwa Naukowego, *Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Zdrowie dla mieszkańców miasta Włocławka i regionu”* - 27 maja 2011 roku; organizatorzy: WNoZ WSHE we Włocławku, Sekcja Zdrowia Publicznego WTN, Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej we Włocławku, *Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Pielęgniarstwo*

oparte na faktach" - 10 maja 2011 roku; organizatorzy: WNoZ WSHE we Włocławku, Sekcja Zdrowia Publicznego WTN, Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej we Włocławku, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Perspektywy zdrowia publicznego w XXI wieku” - 21 października 2010 roku; konferencja pod patronatem Minister Zdrowia Ewy Kopacz; organizatorzy: WNoZ WSHE we Włocławku, Polskie Towarzystwo Kardiologiczne Oddział we Włocławku, Sekcja Zdrowia Publicznego WTN, Konferencja naukowo-szkoleniowa „Szkoła a zdrowie psychiczne ucznia” 18.09.2009r Włocławek; Organizatorzy: WPiNoZ, Sekcja Zdrowia Publicznego WTN, Konferencja i warsztaty „Dzieciństwo i młodość bez uzależnień” 19.09.2008 Włocławek; organizatorzy: WPiNoZ WSHE we Włocławku, Sekcja Zdrowia Publicznego WTN, Wydział Promocji Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Włocławek, Konferencja nt. „Ochrona przed zagrożeniami zdrowotnymi XXI wieku” 19.10.2007 Włocławek; organizatorzy: WPiNoZ WSHE we Włocławku, Sekcja Zdrowia Publicznego WTN, Wydział Promocji Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Włocławek, PSSE we Włocławku

2. Popularyzacja wyników badań naukowych - poza publikacjami zwartymi, materiałami z konferencji ukazują się cyklicznie „Zeszyty Naukowe” „Debiuty naukowe”, „Vladislavia”, wydawane przez Wydawnictwo WSHE, w których mają okazję zamieszczać swoje opracowania także pracownicy WNoZ oraz studenci z Koła Naukowego. Dotychczas ukazały się: 3 numery recenzowanych „Zeszytów Naukowych WSHE” seria Nauki o Zdrowiu (2009, 2011, 2013 rok) 3 punktowane, recenzowane monografie w wersji papierowej (w latach: 2008, 2010, 2012) oraz 1 monografia wersji elektronicznej (2013r.)

Instytut Nauk o Zdrowiu patronuje od 2012 roku wydawaniu międzynarodowego kwartalnika „Pielęgniarstwo Neurologiczne i Neurochirurgiczne (PNN) (The Journal of Neurological and Neurosurgical Nursing) (Index Copernicus: 4,60 pkt. za 2012r., pkt MNiSW za 2013r.- 3pkt). Publikowane są tutaj recenzowane artykuły oryginalne (eksperymentalne kliniczne i badawcze), poglądy oraz opisy przypadków z zakresu pielęgniarstwa w neurologii i neurochirurgii, także pracowników Wydziału. Czasopismo skierowane jest do szerokiego grona specjalistycznego środowiska pielęgniarskiego oraz osób związanych z naukami o zdrowiu. Dzięki otwartemu dostępowi on-line czasopisma (www.pnn.wshe.pl) mogą korzystać z niej także studenci przygotowujący prace okresowe, badania w ramach opracowania wyników pracy magisterskiej. Wersja on-line czasopisma była dofinansowana w 2013 roku ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na działalność upowszechniającą naukę. W skład Redakcji oraz Międzynarodowej Rady Naukowej wchodzi także pracownicy Wydziału.

3. Prowadzenie ścisłej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie optymalnego przygotowania i ustawicznego kształcenia zawodowego nauczycieli akademickich, będących pracownikami podmiotów leczniczych w celu uzyskiwania i weryfikacji efektów kształcenia, założonych w standardzie kształcenia studentów kierunku pielęgniarstwo. Udział pielęgniarek/pielęgniarzy oraz lekarzy w konferencjach, warsztatach naukowych, prowadzeniu badań naukowych i ich prezentacji ich wyników, także w publikacjach naukowych, umożliwia zacieśnienie współpracy między kadrą naukowo-dydaktyczną Wydziału realizującą zajęcia teoretyczne ze studentami a pracownikami podmiotów leczniczych, którzy prowadzą zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. W efekcie następuje dynamiczny przekaz informacji dotyczących trudności i sukcesów studentów w osiąganiu zamierzonych efektów kształcenia, modyfikacji metod kształcenia. Ponadto w realizacji wspomnianych wcześniej kierunków badań naukowych realizowanych na WNoZ aktywnie wspierają kadrę naukowo-dydaktyczną i studentów z Koła Naukowego przedstawiciele interesariuszy

zewnętrznych. Aktualnie w grupie nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia ze studentami w podmiotach leczniczych znajdują się absolwenci Wydziału, którzy systematycznie i dobrowolnie uczestniczą w przedsięwzięciach naukowo-szkoleniowych przygotowywanych przez Wydział np. warsztaty z zakresu wdrażania pielęgniarskiej dokumentacji elektronicznej i klasyfikacji ICNP zorganizowane w dniu 05.04.2014r.

4. Analizowanie złożonych aspektów praktyki pielęgniarskiej, postaw zawodowych studentów, odrębności w procesie kształcenia zawodowego oraz monitorowanie stanu zdrowia populacji zarówno w wymiarze środowiska lokalnego oraz w ujęciu transkulturowym w ramach prowadzonych przez pracowników i studentów WNoZ badań, publikacji, realizacji grantów badawczych umożliwia popularyzowanie dowodów naukowych w praktyce zawodowej pielęgniarek/pielęgniarzy prowadzących kształcenie studentów w podmiotach leczniczych a także podkreślanie ich użyteczności dla społeczności lokalnej.

Przykładem realizacji takich działań w ramach międzynarodowej współpracy było prowadzenie w 2011r. przez pracownika WNoZ, w ramach projektu „ProyectoDonante”, inicjowanego przez Universidad de Murcia w Hiszpanii, badań nt. postaw wobec transplantacji narządów studentów Kierunku Pielęgniarstwo we Włocławku. Z kolei 2 pracowników jako stypendyści programu Erasmus prowadziło zajęcia z kadrą naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Cantabria w Hiszpanii w 2011r. oraz przygotowały anglojęzyczną publikację w polskim czasopiśmie naukowym „Acta Medica” razem z koordynatorem programu hiszpańskiej Uczelni. Natomiast w ramach wizyty studyjnej w uczelni w Czerkasach na Ukrainie (2012r.) jedna osoba prowadziła konsultacje z pielęgniarkami zatrudnionymi w podmiotach leczniczych nt. systemu kształcenia oraz organizacji pracy kadry pielęgniarskiej i przygotowała publikację w powyższym zakresie do czasopisma czerkaskiej uczelni (Visnik Cerkaskogo Universitetu 2013 nr 1). Z kolei redagowanie kwartalnika „Pielęgniarstwo Neurologiczne i Neurochirurgiczne” wiąże się z intensywną współpracą kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału w zakresie prowadzonych badań z przedstawicielami środowiska pielęgniarskiego z Polski (np. UM w Lublinie, UM we Wrocławiu, UM w Gdańsku), Europy, USA, Australii. Efektem są publikacje zamieszczane w kwartalniku (zgodnie z wykazem publikacji pracowników)

Prowadzenie przez nauczycieli WNoZ badań ze studentami studiów magisterskich i Koła Naukowego, dzięki zgodom udzielanym przez Komisję Bioetyczną i dyrektorów podmiotów leczniczych, umożliwia analizowanie aspektów praktyki pielęgniarskiej w miejscu zatrudnienia studenta - czynnej zawodowo pielęgniarki/pielęgniarza. Dziekan WNoZ potwierdza dodatkowo dyrektorom podmiotów fakt prowadzenia w/w badań przez zespół badawczy z Uczelni.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału aplikują o granty zewnętrzne na prowadzenie badań z aktywnym udziałem naukowców z innych ośrodków akademickich (CM UMK w Toruniu). W 2008 r. w oparciu o współpracę z Włocławskim Towarzystwem Naukowym oraz Urzędem Miasta Włocławek pozyskano grant na przeprowadzenie badań na terenie 10 szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W badaniach nt. „Uzależnienia wśród młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych” wzięło udział 600 uczniów. Efektem badań było wydanie monografii „Zdrowie dzieci i młodzieży a zagrożenia cywilizacyjne” pod red. B. Haor i L. Rezmerskiej oraz konferencja

„Dzieciństwo i młodość bez uzależnień” i warsztaty nt. profilaktyki uzależnień dla uczniów, pedagogów i pielęgniarek szkolnych (19.09.2008 Włocławek)

W 2012 roku Wydział Nauk o Zdrowiu na zlecenie Urzędu Miasta Włocławek (nr PZPS.8141.1.21.2012-1) prowadził badania na grupie 218 włocławskich seniorów nt. analizy sprawności funkcjonalnej oraz wśród 501 dorosłych osób, 452 uczniów szkół podstawowych, 146 uczniów gimnazjów oraz 177 uczniów szkół ponadgimnazjalnych w zakresie diagnozy lokalnych problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych. Rezultatem badań były 2 raporty sporządzone dla potrzeb UM Włocławek oraz konferencja naukowo-szkoleniowa „Więcej lat - więcej życia” - zorganizowana przy współpracy z Wydziałem Promocji Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Włocławek, 14.12.2012 r. Pracownik Wydziału jako konsultant merytoryczny uczestniczył we wdrażaniu Projektu „PI-BLAU” – **Badanie Losów Absolwentów Uczelni**” (www.blau.wshe.pl), który był realizowany przez WSHE we Włocławku w roku akademickim 2012/2013. Projekt był współfinansowany z funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka. Nr projektu: POKL.04.01.01-00-239/11-00, Instytucja pośrednicząca: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Projekt był realizowany w kilku etapach, a jego rezultatem było powstanie wstępnej wersji portalu internetowego, służącego badaniu losów Absolwentów oraz opracowanie sposobów dostosowania oferty uczelni do potrzeb rynku pracy na podstawie pozyskanych danych.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nt. Systemu Grantów Uczelnianych pracownicy naukowo-dydaktyczni WSHE we współpracy ze studentami mogą ubiegać się o przyznanie środków finansowych na prowadzenie badań naukowych w ramach tzw. grantów indywidualnych i grupowych. W 2013r. pracownicy naukowo-dydaktyczni WNoZ uzyskali grant zespołowy dotyczący przeprowadzenia badań pt. Wybrane aspekty oceny stanu psychosomatycznego słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Badania o charakterze prospektywnym zostały przeprowadzone wśród słuchaczy Kujawsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku we Włocławku, Aleksandrowie Kujawskim, Lipnie, Radziejowie, Rypinie. Aktualnie trwa weryfikacja ich wyników i przygotowanie publikacji naukowych.

W 2014r. pracownicy WNoZ uzyskali kolejny grant zespołowy przyznany przez Rektora WSHE pt. Charakterystyka wybranych parametrów budowy somatycznej i poziomu sprawności fizycznej słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Trwa procedura realizacji badań w oparciu o przyznany grant.

W rozwój naukowy pracowników Wydziału wpisują także publikacje nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe (47 z afiliacją uczelni), które gromadzone są jako baza bibliometryczna w Bibliotece WSHE i dostępne do wglądu dla wszystkich pracowników i studentów na stronie internetowej Uczelni. Kadra stanowiąca minimum na kierunku pielęgniarstwo zgłasza swoje artykuły naukowe do recenzowanych czasopism naukowych w Polsce i poza granicami kraju. Pracownicy są także współautorami monografii, rozdziałów w podręcznikach akademickich. Następnie w czasie okresowej oceny nauczyciele akademicy prezentują wykaz własnego dorobku, co stanowi potwierdzenie ich działalności naukowo-badawczej.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego – w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego:

Wyniki prowadzonych badań naukowych na kierunku Pielęgniarstwo są wykorzystywane w procesie kształcenia; mają one znaczący wpływ na kształtowanie programu i indywidualizację nauczania.

Jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych i ich publikowania oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Jednostka współpracuje w zakresie naukowym i badawczym z innymi uczelniami oraz z organizacjami pielęgniarскими i naukowymi organizując wspólne konferencje naukowe, sympozja, warsztaty.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Zasady i procedury rekrutacji na studia są przejrzyste i uwzględniają zasadę równych szans, są również one zrozumiałe dla studentów. Warunki rekrutacji oraz obowiązujące limity przyjęć określone są Uchwałą Senatu. Zdaniem studentów określone limity pozwalają rekrutowanym studentom zapewnić jakość kształcenia na najwyższym poziomie.

Warunki rekrutacji na studia na kierunku Pielęgniarstwo są rozdzielone dla absolwentów szkół średnich ze „starą maturą” oraz „nową maturą”. Uczelnia organizuje konkurs dyplomów, z których osiągnięte wyniki przeliczane są na wartość punktową. Przedmioty brane pod uwagę przy konkursie dyplomów to biologia, chemia, wiedza o społeczeństwie.

Studia pomostowe, czyli studia zawodowe na kierunku pielęgniarstwo przeznaczone są dla pielęgniarek, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej* (Dz. U. Nr 174, poz. 1039, z późn. Zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r. *w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną kształcącą w zawodzie pielęgniarki i położnej* (Dz. U. poz. 770). Na studia II stopnia na kierunku pielęgniarstwo przyjmowani są absolwenci studiów I stopnia na tym kierunku.

Szczegółowy program kształcenia przedmiotowego oraz stosowane formy zaliczania zajęć zostały określone w sylabusach, które są udostępniane studentom (stały dostęp w Dziekanacie, jednorazowo na pierwszych zajęciach oraz za pośrednictwem strony internetowej Uczelni). Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotu przedstawiane są przez nauczyciela akademickiego prowadzącego dany przedmiot w trakcie pierwszych zajęć w semestrze. Przedstawione zasady są ściśle przestrzegane. Ewentualna zmiana formy zaliczenia przedmiotu następuje wyłącznie za zgodą studentów. Studenci mogą uzyskać informacje nt. popełnionych błędów podczas konsultacji z nauczycielami akademickimi. Studenci zwrócili uwagę na możliwość przeprowadzenia konsultacji drogą elektroniczną (e-mail). Mogą oni również ubiegać się o egzamin komisyjny na warunkach określonych w regulaminie studiów.

Obowiązujący program studiów zdaniem studentów jest bardzo dobrze dostosowany do możliwości oferowanych przez Uczelnię, która stara się zapewnić najwyższą jakość kształcenia, a nabycie założonych efektów kształcenia w trakcie realizacji toku studiów jest osiągalne na każdym etapie kształcenia. Zdaniem Studentów stosowane formy weryfikacji wiedzy, w tym ocena stopnia nabycia umiejętności i kompetencji są dobrane właściwie, dzięki czemu pozwalają na sprawdzenie efektów w każdym z obszarów kształcenia.

System oceny osiągnięć zdaniem studentów jest zrozumiały, przejrzysty i obiektywny. Składową oceny nabytych efektów kształcenia jest również ocena bieżących postępów w nauce z uwzględnieniem aktywności w trakcie zajęć.

Struktura i organizacja programu studiów na kierunku administracja sprzyja międzynarodowej mobilności studentów m.in. poprzez system transferu punktów ECTS oraz dzięki ofercie dydaktycznej zajęć i kursów językowych, których celem jest przygotowanie studentów do wyjazdu do Uczelni partnerskiej. Uczelnia umożliwia swoim studentom wyjazdy na wymiany zagraniczne oraz praktyki w ramach programu Erasmus+. Dla studentów kierunku Pielęgniarstwo Uczelnia posiada podpisane umowy partnerskie z Ośrodkami Akademickimi z Hiszpanii, Danii, Portugalii oraz Turcji. System informacyjny służący rozpowszechnianiu wiedzy o programach wymiany wśród studentów wizytowanego kierunku funkcjonuje w pełni prawidłowo, a Władze Uczelni dokładają starań, by proces wymiany od strony formalnej, w tym uznawanie przedmiotów zaliczonych za granicą odbywał się dla studentów bezproblemowo.

Zainteresowanie studentów mobilnością jest znikome. Studenci pierwszego roku wykazują zainteresowanie wyjazdu w przyszłości, natomiast studenci studiów niestacjonarnych i pomostowych nie są zainteresowani wskazując na tryb studiów oraz łączenie studiów z pracą zawodową.

Studenci również posiadają wiedzę nt. krajowej mobilności studentów, natomiast Uczelnia nie posiada podpisanych umów z dotyczących wymiany studenckiej z innymi Uczelniami.

System pomocy materialnej

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie *Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku* obejmującego wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu, uwzględniając proporcje między stypendiami socjalnymi a stypendiami rektora dla najlepszych studentów w sposób zgodny z art. 174 ust. 4 Ustawy.

Sposób przyznawania świadczeń zdaniem studentów jest przejrzysty oraz zrozumiały. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej, w tym stypendium Rektora, pozostaje w kompetencjach Odwoławczej Komisji Stypendialnej, powoływanej z poszanowaniem przesłanek art. 177 ust. 3 Ustawy. Decyzje wydawane studentom w sprawach pomocy materialnej zawierają wszystkie niezbędne elementy określone w art. 107 ust. 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

10% najlepszych studentów, którzy uzyskali za rok studiów wysoką średnią ocen lub posiadają osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym mogą uzyskać stypendium Rektora.

Zasady przyznawania pomocy materialnej są studentom dobrze znane, wszelkie potrzebne informacje związane z funkcjonowaniem systemu przyznawania pomocy materialnej mogą uzyskać na stronie internetowej Uczelni oraz w Dziekanacie.

Ponadto studenci mogą również starać się o uzyskanie stypendium sportowego Rektora WSHE we Włocławku realizowanego w ramach pakietów promocyjnych oferowanych przez Uczelnię. Jest to stypendium finansowane z środków Uczelni i ma na celu wyróżnienie aktywnych studentów.

System opieki materialnej funkcjonuje prawidłowo.

System opieki naukowej i dydaktycznej

Studenci pozytywnie oceniają system opieki naukowej i dydaktycznej. Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów w trakcie wyznaczonych, cotygodniowych konsultacji. W

trakcie spotkania studenci zwrócili uwagę na dostępność kadry naukowej poza wyznaczonymi godzinami zajęć oraz konsultacji – za pośrednictwem poczty elektronicznej, rozmowy telefonicznej. Dziekan oraz Prodziekan ds. Studenckich pełnią dyżury, w trakcie których są dostępni dla studentów. Wymiar czasowy prowadzonych konsultacji oraz pełnionych dyżurów studenci uznali za wystarczający. Studenci posiadają dostęp do wszystkich niezbędnych informacji poprzez stronę internetową Uczelni, na której mogą zalogować się na swoje indywidualne konto. Po zalogowaniu się mają dostęp do: harmonogramu zajęć, terminów obligatoryjnych, regulaminów dotyczących studiowania, programów kształcenia oraz sylabusów. Ponadto wszelkie informacje studenci mogą uzyskać Dziekanacie lub za pomocą gablot informacyjnych umieszczonych na terenie Uczelni.

Wszelkie informacje nt. przedmiotów studenci mogą uzyskać dzięki sylabusom. Zawierają one efekty kształcenia, treści kształcenia, metody weryfikacji osiągnięć studenta oraz literaturę podstawową i uzupełniającą. Zdaniem studentów jest to pomocne narzędzie, pozwalające np. na odpowiedni dobór przedmiotów fakultatywnych, przy układaniu indywidualnego programu kształcenia lub podczas wymiany studenckiej. Studencie zgodnie stwierdzają, że zalecana literatura pozwala na zdobycie niezbędnych informacji.

Harmonogram zajęć oraz obciążenie semestralne zostały przez studentów ocenione pozytywnie.

W przypadku odwołania zajęć studenci są informowani z odpowiednim wyprzedzeniem (bieżący kontakt pomiędzy uczelnią, a studentami drogą elektroniczną lub drogą telefoniczną pomiędzy prowadzącym zajęcia i starostą grupy).

Samorząd Studencki przy współpracy z Uczelnią organizuje dla nowo przyjętych na studia osób tzw. „Dzień zerowy”. Podczas tego dnia odbywają się szkolenia z zakresu praw i obowiązków studenta, szkolenie biblioteczne oraz BHP. Ponadto przyszli studenci zapoznawani są regulaminami obowiązującymi na uczelni oraz z funkcjonowaniem pomocy materialnej. Zdaniem studentów powyższe szkolenie jest bardzo pomocne podczas pierwszego studiów.

Studenci mają możliwość indywidualizacji programu studiów przez wybór specjalności, przedmiotów fakultatywnych lub w drodze indywidualnego programu kształcenia. Warunkiem uzyskania indywidualnego programu studiów jest ukończenie pierwszego roku studiów, ze szczególnie dobrymi wynikami w nauce.

Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Na spotkaniu z ZO zwrócili oni uwagę na dowolność wyboru promotora z całej kadry naukowej oraz jednogłośnie stwierdzili, że posiadają możliwość wyboru tematu pracy dyplomowej. Studenci mogą wybrać jeden z tematów zaproponowanych przez Uczelnię lub mogą zaproponować swój indywidualny temat pracy dyplomowej.

Godziny otwarcia działów odpowiedzialnych za obsługę studentów, zdaniem studentów są dostosowane do ich potrzeb, a w przypadku wzmożonej pracy godziny dostępności pracowników wspierających proces dydaktyczny zostają wydłużone. Studenci bardzo pozytywnie ocenili kompetencje oraz kulturę pracy pracowników powyższych działów. W ramach możliwości studenci mogą również liczyć na pomoc ze strony pracowników Uczelni poza godzinami pracy.

Zasady odpłatności za studia określone są zarządzeniami Rektora. *Zarządzenie Rektora nr 15/1013 z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie zasad, wysokości i terminów płatności czesnego dla osób rozpoczynających studia w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Wrocławku w roku akademickim 2013/2014* ściśle określa warunki oraz wysokość opłat za świadczone usługi edukacyjne w roku akademickim 2013/14. Uczelnia prowadzi przejrzystą politykę pobierania opłat za świadczone

usługi edukacyjne. Akty prawne regulujące politykę opłat są udostępniane studentom zarówno w dziekanacie, jak i na stronie internetowej Uczelni.

W trakcie spotkania studenci zwrócili uwagę na dużą pomoc okazywaną przez Władze Wydziału oraz Samorządu Studenckiego (również w postaci zostawionego anonimowego pisma) w przypadku występujących problemów oraz nieprawidłowości. Każdy zgłaszany problem jest rozpatrywany indywidualnie oraz w ramach możliwości na korzyść studentów.

Działalność wspierająca rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny:

W Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku w oparciu o *Regulamin Uczelnianej Rady Samorządu Studentów* działa Samorząd Studencki charakteryzujący się dwupoziomową strukturą – na szczeblach wydziałowych i uczelnianym. Samorząd aktywnie uczestniczy w życiu kulturalno-społecznym Uczelni, organizując akcje integrujące studentów oraz reprezentuje studentów przed Władzami przy występujących problemach. Wśród akcji organizowanych przez Wydziałowy Samorząd należy wymienić: konferencje tematyczne, akcje integrujące środowisko studenckie, wydarzenia kulturalne i promujące kierunek Pielęgniarstwo.

Samorząd Studencki posiada stały budżet oraz uzyskuje dodatkowe dofinansowanie przy organizowaniu kosztochłonnych wydarzeń. Przedstawiciele samorządu pozytywnie oceniają współpracę z władzami Uczelni zapewniającymi wsparcie merytoryczne i finansowe podejmowanych przez nich inicjatyw oraz współtworzą relację opartą na szacunku i zrozumieniu dla potrzeb studentów.

W uczelni od 2005 roku działa Biuro Karier jako autonomiczna jednostka uczelni. Zadaniem Biura Karier Zawodowych są:

- I. Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, które mają służyć rozwojowi zawodowemu, a także w określeniu w predyspozycji zawodowych, skonstruowaniu poprawnym CV i listu motywacyjnego.
- II. Pozyskiwanie ofert pracy, praktyk oraz staży dla studentów i absolwentów Uczelni.
- III. Organizowanie szkoleń oraz warsztatów dla studentów i absolwentów.
- IV. Uczestnictwo w targach i giełdach pracy oraz uczestnictwo w spotkaniach z pracodawcami.

Dla studentów i absolwentów Biuro Karier oferuje blisko 40 różnych szkoleń i warsztatów rozwijających umiejętności miękkie studentów.

Studenci dobrze znają działalność Biura Karier oraz aktywnie uczestniczą w organizowanych szkoleniach.

Ponadto na Uczelni funkcjonuje Centrum Edukacji i Doskonalenia Zawodowego oferujące dodatkowe szkolenia rozwijające umiejętności studentów kierunku Pielęgniarstwo. Wśród szkoleń możemy wymienić m.in.

- I. Kurs kwalifikacyjny z zakresu pielęgniarstwa anestezjologicznego.
- II. Kurs kwalifikacyjny z zakresu pielęgniarstwa rodzinnego.

III. Kurs specjalistyczny RKO.

Studenti są zadowoleni z opieki oferowanej przez Uczelnię. Bardzo chwalą dodatkowe pakiety promocyjne. Jednym z pakietów wymienianych przez studentów jest pakiet „Aktywny Student”, który pozwala obniżyć czesne o 25%. Jest to pakiet przeznaczony dla studentów aktywnie działających na arenie Uczelni oraz dla studentów promujących rekrutację.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych.

1. Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, zrozumiałe. O zakwalifikowaniu na studia decyduje konkurs świadectw maturalnych. Limity rekrutacji ustalane są na podstawie uchwał Senatu Uczelni.
2. System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, co potwierdza stosowanie zaliczeń etapowych, kolokwii czy znaczny nacisk kładziony na aktywny udział studentów w zajęciach i bieżącą ocenę ich aktywności.
3. Struktura i organizacja programu studiów sprzyja mobilności studentów. Uczelnia stwarza studentom możliwości wymiany zagranicznej.
4. System opieki naukowej, dydaktycznej oraz materialnej jest prawidłowy. Władze Uczelni dokładają wszelkich starań, by rozwój naukowy studentów odpowiednio korespondował z rozwojem kulturalnym, społecznym oraz zawodowym.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku został przyjęty uchwałą Senatu nr 33/13 z dnia 12 11 2013 r. (przedstawiono do wglądu ZO). Obecnie obowiązujące zasady Systemu wprowadzono w odpowiedzi na nowelizację Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Poprzednio, od roku 2010, zasady zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni opisane były w dokumencie „Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku”. Obowiązujące jeszcze wcześniej działania dotyczące jakości kształcenia opierały się głównie o tradycje akademickie i wynikały z zapisów w Statucie Uczelni i Regulaminie studiów, jednak w Wydziale realizującym kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo, od momentu jego uruchomienia w 2004 roku, funkcjonowały powołane przez Dziekana struktury formalne, tj. Komisja Dydaktyczna oraz Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (dokumenty dotyczące powołania przedstawiono do wglądu ZO).

Zgodnie z zapisem w dokumencie „Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku”, zwanego dalej Systemem Uczelnianym, wszystkie decyzje stanowiące o jakości i efektach kształcenia podejmuje Rektor Uczelni.

Rektor powołuje Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia oraz na jego wniosek akceptuje skład Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

W skład komisji wchodzi:

- a) Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia,
- b) Prorektor,
- c) dziekani poszczególnych wydziałów,

- d) przedstawiciele studentów
- e) przedstawiciele otoczenia zewnętrznego
- f) inne zaproszone osoby.

Rektor powołuje również trzyosobową Komisję ds. oceny pracowników naukowo-dydaktycznych i ustala zakres jej działania.

Pełnomocnik raz w roku sporządza raport dotyczący oceny jakości i efektów kształcenia i przedstawia go Rektorowi oraz całej społeczności akademickiej.

Cele Systemu uczelnianego są następujące:

- 1) ciągłe podwyższanie poziomu jakości kształcenia,
- 2) refleksyjne i racjonalne określanie oraz dobór treści kształcenia, stosownie do przyjętych w strukturze ram kwalifikacji deskryptorów,
- 3) formułowanie optymalnie traktowanej dokumentacji programowej, w tym szczególnie sylabusów przedmiotowych,
- 4) systematyczne informowanie społeczeństwa, a szczególnie kandydatów na studia, o sposobie kształcenia, kierunkach i specjalnościach, warunkach studiowania, obowiązkach i prawach studiujących,
- 5) ciągłe poszerzanie wymiarów i jakości współpracy międzyuczelnianej i międzynarodowej, w tym przez stwarzanie studentom perspektyw studiowania na zagranicznych i krajowych uczelniach,
- 6) systematyczne monitorowanie i upowszechnianie właściwości uczelnianego procesu kształcenia,
- 7) budowanie systemu identyfikacji z Uczelnią, m. in. poprzez stwarzanie możliwości dla poszerzonego działania Klubu Absolwentów WSHE we Włocławku oraz przedstawicieli otoczenia zewnętrznego.

Wydziałem zarządza Dziekan we współpracy z Radą Wydziału i Dyrektorem Instytutu Nauk o Zdrowiu. Rada Wydziału przyjmuje strategię rozwoju Wydziału, uchwała plany studiów i programy kształcenia, plany działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej na kolejny rok akademicki oraz przyjmuje sprawozdania z realizacji tych planów oraz efektów kształcenia. Do kompetencji Dziekana należy m. in. sprawowanie nadzoru nad działalnością naukową i naukowo-dydaktyczną Wydziału, ustalanie szczegółowego planu zajęć dydaktycznych, określanie obciążeń dydaktycznych pracowników Wydziału, realizacja uchwał Rady Wydziału, wnioskowanie do Rektora uczelni w zakresie polityki kadrowej i płacowej na Wydziale. Wszystkie decyzje stanowiące o jakości i efektach kształcenia na poziomie Wydziału podejmuje Dziekan, w miarę możliwości w porozumieniu z Pełnomocnikiem Rektora.

W celu zagwarantowania optymalnej realizacji Systemu uczelnianego, w każdym Wydziale funkcjonują: Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia, zwany dalej Systemem wydziałowym oraz komisje odpowiedzialne za jego realizację. Na WNoZ są to: Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowa Komisja Dydaktyczna. Skład obu komisji został zatwierdzony przez Radę Wydziału w uchwałach odpowiednio nr 18/13 i 17/13 z dnia 05 11 2013 r. W składzie Wydziałowej Komisji są nauczyciele akademicy zatrudnieni na kierunku Pielęgniarstwo (3 osoby), na kierunku Fizjoterapia (2 osoby), troje studentów Pielęgniarstwa i dwoje Fizjoterapii oraz przedstawiciele pracodawców. W Komisji Dydaktycznej kierunek Pielęgniarstwo reprezentują nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na tym kierunku oraz troje studentów.

Zadania Wydziałowej Komisji obejmują:

- ocenę efektów kształcenia
- ciągłe doskonalenie warunków realizacji procesu dydaktycznego
- wspieranie inicjatyw mających na celu unowocześnienie procesu dydaktycznego
- planowanie i kontrolowanie liczby miejsc na kierunku studiów;
- prowadzenie przejrzystej polityki kadrowej
- nagradzanie i awansowanie nauczycieli akademickich
- prowadzenie promocji Wydziału
- ostateczna analiza wyników oceny jakości kształcenia

Do zadań Wydziałowej Komisji Dydaktycznej należy:

- przygotowywanie narzędzi pomiaru osiągnięcia efektów kształcenia
- aktualizacja programu kształcenia zgodnie z obowiązującymi standardami
- korelacja międzyprzedmiotowa i w zakresie form kształcenia na poszczególnych przedmiotach
- dobór treści kształcenia zgodny z założonymi efektami kształcenia
- doskonalenie narzędzi ewaluacji kształcenia, w tym przygotowanie arkuszy samooceny nauczycieli prowadzących przedmiot
- analiza jakości prac etapowych i dyplomowych
- ocena bazy dydaktycznej i ocena księgozbioru (wnioskowanie o uzupełnienie wyposażenia pracowni i zasobów bibliotecznych).

Dziekan raz w roku sporządza raport dotyczący oceny jakości i efektów kształcenia i przedstawia go Radzie Wydziału. Do wglądu ZO przedstawiono raport Dziekana za poprzedni rok akademicki. Dane z raportu wskazały na dobrą jakość kształcenia. Na podstawie raportu sformułowano kierunki działania wydziałowego systemu w kolejnym roku akademickim oraz plan pracy Komisji.

Podsumowując, w Uczelni, a także w Wydziale funkcjonuje przejrzysta struktura zarządzania jakością. Wskazano osoby odpowiedzialne za poszczególne działania, stworzono formalne struktury realizujące założenia systemu jakości, określono ich zadania i skład, a także miejsce w ogólnej strukturze systemu jakości.

W Uczelni/Wydziale stosuje się następujące narzędzia służące ocenie i doskonaleniu jakości kształcenia:

1. weryfikacja efektów kształcenia – na poszczególnych przedmiotach opisana jest w sylabusach dla tych przedmiotów. Określono także kryteria dla stosowanej skali ocen. Sylabusy są dostępne na stronie internetowej Wydziału po zalogowaniu. Weryfikacji sylabusów, w tym spójności treści programowych, przedmiotowych i kierunkowych efektów kształcenia oraz metod weryfikacji efektów kształcenia dokonuje się regularnie, przed każdym semestrem.

Nauczyciel akademicki po zakończeniu każdego semestru składa do Wydziałowej Komisji, za pośrednictwem dziekanatu, sprawozdanie z realizacji efektów kształcenia przewidzianych dla prowadzonego przez niego przedmiotu. Formularz sprawozdania przedstawiono do wglądu ZO.

Efekty kształcenia osiągane w trakcie kształcenia praktycznego weryfikuje Koordynator kształcenia praktycznego, powoływany przez Dziekana. Praktyki ostatecznie zalicza Dziekan po wstępnym zaliczeniu przez Koordynatora praktyk. Zasady zaliczania praktyk opisane są w Regulaminie Praktyk zatwierdzonym przez Radę Wydziału. Stosowany na kierunku Dziennik praktyk dokumentuje liczbę godzin i miejsce odbywania praktyk oraz zawiera ogólnie opisane umiejętności pielęgniarskie, które student musi osiągnąć podczas praktyki. Szczegółowy wykaz efektów kształcenia dla praktyk zawierają sylabusy odpowiednich przedmiotów. Każdy opiekun praktyk zaznajamiany jest z sylabusem, a po zakończeniu praktyki składa sprawozdanie z realizacji efektów kształcenia, podobnie jak każdy nauczyciel akademicki prowadzący inne przedmioty na kierunku.

Ostateczną weryfikację osiągania efektów kształcenia stanowi egzamin dyplomowy i praca licencjacka/magisterska. Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych zawarte są w Regulaminie egzaminu z przygotowania zawodowego na kierunku Pielęgniarstwo, studia I i II stopnia (Regulamin przedstawiono ZO, zatwierdziła go Rada Wydziału uchwałą nr 9/13 W dniu 14 06 2013.) Prace dyplomowe podlegają ocenie recenzenta i promotora przeprowadzanej według określonego schematu. W Uczelni nie stosuje się systemu antypagiatowego; student deklaruje, że samodzielnie wykonał i napisał pracę licencjacką/magisterską i nie naruszył praw osób trzecich. Każde badanie prowadzone przez studenta w ramach realizacji pracy magisterskiej wymaga pozytywnej opinii Komisji Bioetycznej. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje weryfikacji 5% losowo wybranych prac dyplomowych w kontekście jakości i realizacji efektów kształcenia. Dane z weryfikacji zawarte są w protokole, który przedstawiono ZO.

2. Ankieta dotycząca oceny zajęć dydaktycznych przez studentów - przeprowadzana jest po zakończeniu zajęć z danego przedmiotu. Ankiety analizowane są przez Wydziałową Komisję. Wyniki stanowią podstawę oceny jakości kształcenia zawartej w raporcie Dziekana oraz planowania działań naprawczych i usprawniających proces kształcenia. Na przykład, zgodnie z potrzebami studentów wyrażonymi w ostatniej ankiecie zmieniono czas pracy biblioteki. Studenci informowani są o zbiorczych wynikach ankiety za pośrednictwem strony internetowej. Każdy nauczyciel akademicki ma wgląd do własnej oceny dokonanej przez studentów. Dziekan ma wgląd do wszystkich ocen. W przypadku negatywnej oceny, nauczyciel jest wzywany do Dziekana w celu przeprowadzenia rozmowy wyjaśniającej. Dotychczas nie zdarzyło się, aby negatywna ocena nauczyciela powtórzyła się w kolejnej ankiecie. W Uczelni stosowany jest system nagród dla wyróżniających się pracowników. Ankieta studencka ma formę tradycyjnej, papierowej ankiety. Zwrot ankiet wynosi około 45%.

3. Ankieta dotycząca oceny wyników pracy nauczyciela akademickiego – nauczyciele akademicy oceniani są przez powołaną przez Rektora Komisję, zgodnie z zapisem w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Ocena dokonywana jest według ustalonego schematu. Każdy nauczyciel ma wgląd do arkusza oceny i może się do tej oceny ustosunkować. Dotychczasowe oceny nauczycieli akademickich były pozytywne.

Ocena jest podstawą polityki kadrowej i płacowej w Uczelni. Nie ma ustalonych ścisłych kryteriów oceny nauczycieli.

W uczelni funkcjonują Komisje Dyscyplinarne i Odwoławcze Komisje Dyscyplinarne dla studentów i nauczycieli.

4. Hospitacje zajęć – prowadzi Dziekan i Koordynator kształcenia praktycznego, a także Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu. Hospitacje odbywają się według ustalonego harmonogramu; każdy

nauczyciel zaliczony do minimum kadrowego jest hospitowany 1 raz do roku, hospitacje pozostałych nauczycieli przeprowadza się z mniejszą częstotliwością. Wyniki hospitacji rozpatruje się indywidualnie; nie ma zbiorczego raportu z hospitacji prowadzonych w określonym okresie, nie ma także określonej procedury w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości.

5. Bieżące monitorowanie warunków prowadzenia zajęć - jest to zadanie Komisji Dydaktycznej. Komisja wnioskuje o zakup wyposażenia pracowni oraz uzupełnienie księgozbioru. W Wydziale stosuje się określone kryteria dotyczące doboru miejsc odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz opiekunów praktyk.

6. Monitorowanie karier absolwentów – od 1 listopada 2012 r. Uczelniane Biuro Karier realizuje projekt „PI-BLAU – Badanie Losów Absolwentów Uczelni” w partnerstwie z firmą Projekt HR Aleksandra Skraburska. Zakończenie projektu przewidziane jest na 31 października 2015. Projekt jest współfinansowany z funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka. Nr projektu: POKL.04.01.01-00-239/11-00, Kwota dofinansowania: 1 935 658,20 zł. Instytucja pośrednicząca: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Uczelnia wdraża działania na rzecz monitorowania karier zawodowych absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy (art. 13a ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym). W tym celu podejmowane są następujące działania:

1. Informowanie studentów o nałożonym na uczelnie obowiązku monitorowania kariery zawodowej absolwentów (art. 13 a Ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym).
2. Uzyskanie zgody absolwenta na udział w monitorowaniu jego kariery zawodowej – deklaracja na karcie obiegowej i zgromadzenie bazy danych teleadresowych absolwentów (w ostatnim roku zgodę wyraziło się 70% absolwentów).
3. Tworzenie elektronicznej ankiety i bazy danych, gromadzącej pozyskane informacje - w ramach Projektu BLAU.
4. Rozsyłanie elektronicznej ankiety do absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu w ramach Projektu BLAU – termin zgodny z Ustawą.
5. Opracowanie wyników na podstawie wypełnionych ankiet i przygotowanie raportu.

Realizacja projektu przebiega w kilku etapach. Ostatecznym celem Projektu jest powstanie i funkcjonowanie portalu internetowego, służącego badaniu losów Absolwentów oraz opracowanie sposobów dostosowania oferty uczelni do potrzeb rynku pracy na podstawie pozyskanych danych.

Obecnie nie prowadzi się ankietowania absolwentów.

Na kierunku Pielęgniarstwo przeprowadzono jednorazową ankietę wśród pracodawców dotyczącą przygotowania zawodowego absolwentów WSH-E. Opracowanie ankiety przedstawiono do wglądu ZO. W 95% przygotowanie zawodowe absolwentów zostało ocenione bardzo dobrze.

Opis Systemu uczelnianego oraz wzory ankiety studenckiej i oceny pracownika zawarte są na stronie internetowej Uczelni.

Wyniki ankiet dostępne są dla osób zainteresowanych z zachowaniem różnych stopni dostępu za pośrednictwem strony internetowej.

Podsumowując, w Uczelni i Wydziale działa system zapewnienia jakości kształcenia. Stosowane narzędzia skonstruowane są prawidłowo i pozwalają na monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia.

Efektywność systemu jest jednak niewystarczająca w zakresie monitorowania dorobku naukowego nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe i wykształcenia nauczycieli prowadzących kształcenie praktyczne na ocenianym kierunku. Dlatego zaleca się ustalenie kryteriów oceny nauczycieli i monitorowanie wymagań dotyczących kadry określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

W Uczelni powołano Radę Konsultacyjną. W skład Rady weszli przedstawiciele podmiotów leczniczych, gospodarki i biznesu regionu. Rada ta pełni funkcje doradczo – opiniotwórcze oraz wspiera Uczelnię w procesie realizacji Strategii i Misji Uczelni oraz zapewnienia jakości kształcenia. Spotkania Rady odbywają się regularnie. Protokoły ze spotkań Rady przedstawiono do wglądu Zespołowi Oceniającemu PKA (ZO).

W składzie Uczelnianej i Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia są pracownicy i studenci, podobnie jak w Wydziałowej Komisji Dydaktycznej działającej na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Studenci poprzez udział w Senacie i Radzie Wydziału biorą udział w opiniowaniu i kształtowaniu polityki jakości Uczelni i Wydziału.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+/-	+	+	+	+
umiejętności	+	+/-	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

- +** - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/-** - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) W Uczelni i Wydziale działa system zapewnienia jakości kształcenia. Struktura systemu oraz stosowane narzędzia są prawidłowe i pozwalają na monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia.

Efektywność systemu jest niewystarczająca w zakresie monitorowania dorobku naukowego nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe i wykształcenia nauczycieli

prowadzących kształcenie praktyczne na ocenianym kierunku. Nie w każdym przypadku obsada zajęć jest prawidłowa.

2) W pracach Uczelnianej i Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia jakości Kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni (studenci i pracownicy) oraz interesariusze zewnętrzni. W Uczelni powołano Radę Konsultacyjną, w skład której wchodzi pracodawcy, przedstawiciele biznesu i gospodarki w regionie.

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
	zasoby kadrowe I stopień			X		
4	zasoby kadrowe II stopień				X	
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ²		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

² Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

9. Podsumowanie

Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest zgodna z misją i strategią Wydziału oraz całej Uczelni. W jej ustalaniu brali udział zarówno interesariusze wewnętrzni jak i zewnętrzni.

Uczelnia spełnia wymagania dotyczące realizacji efektów kształcenia i organizacji studiów, a także infrastruktury i działalności naukowej. Pomoc zapewniana studentom w procesie kształcenia jest prawidłowa i zgodna z obecnie obowiązującymi przepisami.

Minimum kadrowe na studiach I stopnia jest spełnione.

Nie jest spełnione minimum kadrowe na studiach II stopnia: brakuje 1 osoby z grupy pracowników posiadających stopnień naukowy doktora.

W procesie kształcenia biorą udział nauczyciele nie posiadający tytułu zawodowego magistra.

Część przedmiotów prowadzą nauczyciele, których kwalifikacje nie pokrywają się ze specyfiką nauczanych przedmiotów.

Dlatego zaleca się uzupełnienie minimum kadrowego na studiach II stopnia, zatrudnienie nauczycieli akademickich posiadających co najmniej tytuł zawodowy magistra oraz właściwe przyporządkowanie nauczycieli do poszczególnych przedmiotów, tj. zgodnie z posiadanymi przez nich kwalifikacjami.

W Uczelni, a także w Wydziale wprowadzono system zapewnienia jakości kształcenia. Na czele systemu stoi Rektor. W Wydziale za zapewnienie jakości kształcenia odpowiada Dziekan. Struktura systemu, podobnie jak stosowane narzędzia służące monitorowaniu i doskonaleniu jakości kształcenia są prawidłowo określone. Ogólną ocenę działania systemu obniżono jednak do poziomu oceny „znacząco” z uwagi na niewystarczającą efektywność systemu w zakresie monitorowania dorobku naukowego nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, zgodności obszaru dorobku naukowego nauczycieli z minimum kadrowego z obszarem do którego przyporządkowano oceniany kierunek, przyporządkowania nauczycieli do prowadzonych przez nich przedmiotów zgodnie z ich kwalifikacjami oraz wykształcenia nauczycieli prowadzących zajęcia praktyczne na ocenianym kierunku. **Dlatego zaleca się ustalenie kryteriów oceny nauczycieli i wprowadzenie określonych zasad monitorowania spójności stosowanych w Uczelni wymagań dotyczących kadry do przepisów prawa powszechnie obowiązującego.**

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek

W odpowiedzi na raport po wizytacji ZO PKA, Uczelnia ustosunkowała się do wszystkich uwag w nim zawartych.

1. Uczelnia deklaruje, że począwszy od roku akademickiego 2014/2015 w zatrudnianiu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia praktyczne na kierunku Pielęgniarstwo będzie

kierować się między innymi posiadaniem przez nich tytułu zawodowego magistra pielęgniarstwa.

W celu zapewnienia właściwej obsady zajęć został w Uczelni powołany Zespół ds. opracowania kryteriów oceny kadry naukowo-dydaktycznej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Zespół ten powołany został zarządzeniem Rektora WSH-E we Włocławku nr 24/2014 z dnia 14 lipca 2014r, a do jego zadań należy m. in. opracowanie kryteriów i regulaminów dotyczących właściwej obsady zajęć dydaktycznych. Obecnie jednak nie przedstawiono żadnych nowych danych dotyczących obsady zajęć praktycznych zarówno na studiach I jak i II stopnia. Nie ma zatem podstaw do zmiany opinii w zakresie niewłaściwej obsady zajęć praktycznych na wizytowanym kierunku.

2. Uczelnia zaproponowała nową osobę do składu minimum kadrowego i załączyła jej prawidłowe oświadczenie o zgodzie na wliczenie do minimum kadrowego. Jest to pielęgniarka z prawem wykonywania zawodu, posiadająca stopień naukowy doktora nauk medycznych oraz aktualny dorobek naukowy z zakresu nauk o zdrowiu. W tej sytuacji należy uznać, że minimum kadrowe na studiach II stopnia jest spełnione, co pozwala na zmianę oceny kryterium nr 4 z „częściowo” na „znacząco”.
3. Uczelnia nie zaproponowała zmiany w obsadzie wymienionych w pkt. 4 przedmiotów, które prowadzą nauczyciele akademicy niezgodnie ze swoim doświadczeniem zawodowym i kwalifikacjami. Załączono jednak nowe informacje o tych nauczycielach, co pozwala na zmianę opinii co do obsady następujących przedmiotów: Zdrowie publiczne, Pielęgniarstwo specjalistyczne – opieka nad chorym z chorobami krwi, Patologia, Biochemia. Nadal jednak jest nieprawidłowa obsada następujących przedmiotów: Pielęgniarstwo geriatryczne, Radiologia, Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, Biofizyka.
4. W Uczelni powołano Zespół ds. opracowania kryteriów oceny kadry naukowo-dydaktycznej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Jednak obecnie nie można jeszcze wypowiedzieć się na temat efektywności działania nowego zespołu w zakresie prawidłowego doboru kadry na wizytowanym kierunku, także z uwagi na fakt, że w odpowiedzi na raport nie przedstawiono żadnych propozycji zmiany obsady zajęć, która w ocenie ZO PKA była nieprawidłowa. Dlatego nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium nr 8.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
zasoby kadrowe II stopień			X		